

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 15. szám.

NEW YORK, N. Y., TRENTON, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1909. FEBRUÁR 19-én.

VI. Year. No. 15.

Szédelmes hirdetésekkel.

HALÁLÓS ÍTÉLET A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK FELETT.

Két amerikai magyar lap egy állítólagos aranybánya kizsákmányolására alakult társaság részvényeit hirdeti. Erre azután két másik amerikai magyar lap kidüllesztte a mellét és a magyarok pénzére utazó hiénáknak, uriszerkezőknek nevezte azokat a lapoknak a szerkesztőit, akik a hirdetéseket felvették és lapjaikban leközlötték.

A két „bűnös” lap főt, Kovács Kálmán plébános urnak McKeesporton megjelenő Magyar Zászló című hetilapja és Pécso Imre urnak Clevelandban megjelenő Magyar Napilapja.

E két lap ellen szórja az átkát a new yorki Amerikai Magyar Népszava és a clevelandi Szabadság. Teljesen igazat adunk a két utóbbi lap társaságoknak, a mikor tiltakozó szavukat felemlik a magyaroknak hirdetéseik útján való kizsákmányoltatása ellen. Az amerikai magyaroknak papjaikon és lapjaikon kívül senkijük sincsen s így természetes, hogy megbiznak abban, amit a lapok és a papok mondanak és hirdetnek nekik. Ha ez a két fontos tényező akár erkölcsi, akár anyagi előnyök biztosítására félrevezeti ezt a benne megbízó magyarságot, akkor oly bünt követ el, amelyet eléggé kárhözhatni nem lehet, ami ellen eléggé hangosan tiltakozni nem lehet.

Ami már most a magyarságnak hirdetéseik útján való félrevezetését illeti, bizony nehéz megszabni a határt, hogy meddig mehet egy az olvasóinak érdekeit igazán felélelő újság. Mert míg egy újság a lap üzleti szellemet, amely az előfizetők után, hanem a hirdetéseik után bír csak megerősödni, addig másrészt a jóhiszemű előfizetők jogot formálhatnak aziránt, hogy a lapjuk hasábjain megjelenő hirdetéseik révén meg ne károsodjanak. De ismétéljük, hol lehet itt határt szabni? Mert nyilvánvaló dolog az, hogy vannak üzleti vállalatok, amelyek ma elsőrangúak, míg holnap már az emberek százai megsiratják hiszékenységüket. Néhány évvel ezelőtt Rutsek Péter connelsvillei bankárt kiváló üzletembernek, becsületes embernek hitte mindenki, akinek hirdetését nemcsak elfogadta, de kapva-kapott volna utána minden magyar lap. Ma kisért, hogy Rutsek Péter port hintette a világ szemébe, hogy visszaült a beléje helyezett bizalommal. S mivel Rutsek Péter visszaült a bizalommal, mivel előtte és utána más „bankárok” is megcsalták a magyarokat, lesz-e magyar lap, mely visszautasíthatja az összes bankárkört hirdetéseit abbéli aggodalmában, hogy ma-holnap az egyik vagy másik bankár is beadhatja a kulcsot?

Igy vagyunk a részvényeket árusító társaságokkal is. Kétségtelen, hogy részvények elárúsítása dolgában sokat vétektek már különösen Amerikában s meglehet, hogy a szóban forgó részvénytársaság is nem annyira a coloradói aranybányák, mint inkább a hiszékeny emberek kizsákmányolására alakult. Szabad-e azonban azért minden bányatársaságot, minden részvénytársaságot csalónak bélyegeznünk? Az ilyen általánosításnak mindig szaga van, eltekintve attól, hogy igazságtalan.

És éppen a szóban forgó aranybányatársaság felett mi már csak azért nem merjük kimondani a halálós ítéletet, mert ennek hirdetése először oly lapnak hasábjain jelent meg, amelynek szerkesztője nem a lap után él meg, lévén ő egy nagy egyházközségnek a papja, oly pap, aki a magyar érdekek leg-

hivatottab érnek mondja magát. Ez a lelkész bizonyára meggyőződött a társaság megbízhatóságáról s csak azután vette fel az oldalakra terjedő hirdetést, hogy így alkalmat adjon az olvasóinak is pénzüknek biztos és jövedelmező befektetésére.

De akármiképp álljon ennek az aranybánya-társaságnak a dolga, méltatlankodó lap társaságunkól kérdezzük: hirdetéseik dolgában hol lehet megszabni a határt? Clevelandi lap társaságunk, a Szabadság, csak a minap írta, hogy „Dr. Horthy” egy a Szabadság-ban megjelent házassági ajánlattal csapta be a magyarok nagy számát. A nyár folyamán meg Passaicon fogtak el egy magyar embert, aki ugyancsak házassági hirdetés révén dézsmálta meg a magyarokat. Vissza fogja-e most már utasítani clevelandi lap társaságunk a házassági hirdetéseket?

Avagy tisztelettel kérdezzük lap társaságunkat, amelyeknek hasábjain állandóan ott diszelegnek a „JÓSNÖK” hirdetései, a zsurnalisztikai erkölcs szempontjából nem-e tökéletesen mindegy, vajjon a részvény-társaságok vagy a jósnök szedik-e el a magyarok garasait? Tisztelettel kérdezzük lap társaságunkat, vajjon MEGGYŐZŐDTEK-E az alábbi hirdetések tartalmának valószínűséről? Ime a két hirdetés:

Mrs. CAROLA csudamondó kártyavetőnő, aki megmondja jövőjét és múltját. Eltárlja gondolatát és megmondja, sikerülni fog-e terve New Yorkban. Fogad reggel 10-től este 8-ig, vasárnap is. Czim: 232 - 2nd Ave., a 14-ik utca közelében. Jövedelmező, New York. 909 3-5ig

MAGYARORSZÁG LEHIRESEBB JÓSNÖGE. Mrs. Becher, ki mindenki-nek egy a múltját, valamint a jövőjét megmondja. Megmondja, milyen lesz a jövődöbél. Ad tanácsot és szerencsét minden üzleti vagy családi dologban és vállalatokban. Elváltakat összehoz. Győzeget biztosan minden betegségért. Győzödiének meg a tudományról. Reggel 8-tól este 8-ig, vasárnap is felkereshető. Czime: 230 East 14th St., 11. floor, New York, 2-ik és 3-ik Avenue között. Levelekre válasz nem adatik.

Vajjon hiszik-e, tudják-e lap társaságunk, hogy ezek a jósnök meg birják mondani a multat és a jövődöt? Vajjon hiszik-e, tudják-e, hogy tanácsot és szerencsét birnak adni családi és üzleti dolgokhoz?

Mi nem hiszük. A Bevándorló nem közli sem a jósnöket, sem az aranybányák részvényeit. De ha választanunk kellene, inkább a részvényeket hirdetők, amelyekben lehet egy szemernyi igazság, míg a jósnökről határozottan tudja minden művelt ember, hogy szeméremszédett csalók s fölébe még el is bújítják a népet.

Azért még senki sem ment a nyilvánosság elé, hogy a jósnöket hirdető újságokat a magyarok hiénáinak bélyegezzék.

Az a harez, melyet a clevelandi Magyar Napilap és a mckeesporti Magyar Zászló ellen magyar lapok megindítottak, nem jogosult, mert ha a hirdetéseik által bekövetkező veszteségektől akarjuk megóvni olvasóinkat, akkor egyáltalán nem volna szabad elfogadnunk semminemű hirdetést, mivel a legjobb és legmegbízhatóbb vállalatok is válságoknak vannak alávetve s velük együtt az ily vállalatokban megbízó emberek is.

Néhány év előtt éppen a két méltatlankodó lap társaság azzal felelt nekünk egy a hirdetéseik dolgában megjelent cikkünkre, hogy A HIRDETÉSEKÉRT FELELŐSÉGET VÁLLALNI NEM LEHET. Ne kívánják

tehát mástól sem azt, amire ők nem képesek.

Ezt pedig megírhattuk annál szabadabban, mert nem a Bevándorló hirdetéseit ellen kelték ki lap társaságunk s mert a Bevándorló hirdetéseik elfogadása dolgában mindig a lehető legnagyobb óvatosságot gyakorolta.

GYERMEKVÉDELEM.

Gyermekek rábólgatása a legnagyobb szennyfolt.

Roosevelt elnök nemrég a gyermekvédelemről való gondoskodás céljából értekezletet hívott egybe s ez értekezlet kiegészítésének tekinthető az a konferencia, melyet kedden tartottak meg New Yorkban.

Azt akarják, hogy a kongresszus a gyermekvédelemre vonatkozólag minden államot egyformán kötelező törvényeket hozzon.

Lindsay tanár zajos tetszéssel fogadott beszédében kelt ki a gyermekek kizsákmányoltatása ellen s határos felhívását ekképp fejezte be: „Napjainkban a gyermekek rábólgatása épp oly szennyfoltot képez dícs országunknak pajzsán, mint azelőtt a négernek rábólgatása.”

Adatok nyomán kimutatták, hogy Pennsylvania szénbányáiban és a délvidek szöveggyárjaiban ezer meg ezer tíznegy éven aluli gyermek végzi a legveszedelmesebb munkákat.

ARIZONA ÉS UJ MEXICO.

Az államok az Uj Mexicóban.

Az Arizona és Uj-Mexico nevére területeket a képviselőház orkánserűi taposok és tüntetések között felvette az Egyesült Államok sorába. Ezzel azonban a két terület még korántsem egyenjogú állam, mert a látszat szerint a szenátusnak kifogásai vannak felvételük ellen.

Mig ugyanis a képviselőház egyhangulag elfogadta az arra szóló törvényjavaslatot, azalatt Beveridge szenátor, aki az államok felvételére kiküldött szenátusi bizottság elnöke, elutazott Washingtonból s kijelentette, hogy bizottsága a javaslatot ebben az ülés-szakban nem fogja letárgyalni. A szenátus Beveridge e kijelentésével szemben utasíthatja bizottságát a javaslatnak záros időben való letárgyalására, vagy pedig a bizottság mellőzésével letárgyalhatja a javaslatot.

Maga Roosevelt elnök a javaslat letárgyalását és elfogadását sürgeti, mert szeretné, ha a két terület még az ő elnökösködése alatt válnék teljhatalmu állammá.

SIRÁSÓ DRAMÁJA.

Öngyilkos lesz a saját sírjában.

Az Ohio állambeli Cincinnati-ban egy Winner János nevű sirásó tízezer sirt ásott meg s ezzel azt hitte, hogy befejezte életének munkáját.

Negyven éven át dolgozott az Evergreen temetőben, s végre belemnt a foglalkozásába. A minap azt mondta, hogy már csak egy sirt fog megásni: a magamagát.

Három órával később revolverdurranás hangzott fel a csendes temetőben. A munkások a durranás irányában rohantak s egy félíg megásott sírban Winner sirásóra akadtak. Beváltotta a szavát. Megásotta a sírját és ebben agyonlétte magát.

Oroszország vádol.

AUSZTRIA ÉS MAGYARORSZÁG A BÉKE MEGRONTÓJA.

Most már alig fér kétség ahhoz, hogy Bienerth osztrák kormányelnök abbéli kijelentése, miképp márcziusban megszólalnak az agyuk, valóra válik. Első tekintetre azt hittük ugyan, mint ezt lapunk keddi számának vezércikkében kifejtettük, hogy az osztrák államférfiu kijelentése csak azt célozza, hogy Magyarország minden alku nélkül adja meg Ausztriának a bekövetelt véradót. S meglehet, hogy ez a szándék vezette Bienerth urat, annyi azonban bizonyos, hogy kedd óta a helyzet megváltozott, s most már némesak a háboru Szerbiával vált valószínűvé, de valószínűvé, sőt bizonyossá vált az is, hogy az európai béke sima víztükrébe dobott szeb kö oly gyűrűket von maga után, amelyek háborgó elemet fognak csinálni a csendes és sima vízből.

A legujabb dolog ugyanis, hogy a muszka medve odaáll Szerbia mellé s ezt az európai béke szent nevében támogatja Ausztria és Magyarország ellen folytatott szemtelenkedéseiben. Oroszország arra a vakmerő állításra ragadtatta magát, hogy Ausztria és Magyarország okozták és szították a villongásokat a Balkán-államokban s hogy ő, tudniillik Oroszország, abban a pillanatban fogja megszítani csapatait Ausztria és Magyarország ellen, a melyben az első ágyut Szerbia ellen irányítják.

Oroszország ime kimutatta most a foga felhért s jelét adja annak, hogy Nagy Péter czárnak álmát az összes szláv nemzetiségek egyesítéséről most is komolyan veszi, talán komolyabban mint valaha.

Oroszországnak mindig fájt a foga a Balkán-államokra s ha Európa viharfészeknek keresztelte azokat az államokat, ugy Oroszország és csakis Oroszország vitte abba a fészekbe a vihart, amelynek tombolását, dühöngését mesterségesen, de céltudatosan előkészítette és szította. Az orosz rubelek évtizedek óta egyre sürűbben gurultak Szent Pétervárról a Balkán felé, mig ezek a zsebkönyv alakú és nagyságu államocskák végre komolyan azt hitték önmagukról, hogy ők tulajdonképpen nem is török fennhatóság alatt álló területeknek, hanem nagyhatalmak, a melyek arra vannak hivatva, hogy dik-táljanak.

Csakis ennek a beteges és Oroszország által gondosan ápolat nagyzási hóbortnak tudható be az a viselkedés, a melyre Szerbia már régebben is, de különösen az utóbbi időben Ausztriával és Magyarországgal szemben vetemedett. És mivel Ausztria és Magyarország a légy alkalmatlankodása felett csak mosolygott, de agyon nem nyomta, a légy megtagadta volna a saját természetét, ha szemtelenebbé nem vált volna. Így történhetett meg azután, hogy a kis Szerbia vállalkozhatott Magyarország egységének megrontására és oly összeesküvés színhelyévé lett, amely magában véve jogosulttá tette volna Magyarországot részéről a fegyveres közbelépést.

De Ausztria és Magyarország Szerbiával szemben is az a vétkes politikát folytatták, amely az országok határain belül a nemzetiségeket is egyre merészebbekké tette. Ennek a politikának csak természetes következménye volt azután az, hogy Bosznia és Herzegovina bekebelezése alkalmából a kis Szerbia hetvenkedett csak, mig a

nagyhatalmak belenyugodtak a megförtént bekebelezésbe, sőt egyesek nyíltan elismerték Ausztriának és Magyarországnak ebbéli jogát. És Szerbiának hetvenkedése arra kényszerítette Ausztriát és Magyarországot, hogy háborura való készenlétben tartson hadsereget Boszniában. S mikor ennek a terhes és türelmetlen állapotnak valahára véget akar vetni, mikor valahára, amit már elején kellett volna megtennie, rendre akarja tanítani a rendetlenkedőt, lábára áll ime a muszka medve s fölébe dörög Ausztriának is, Magyarországnak is: ne merj hozzányulni, mert különben én ütök a kezre.

Muszkaország e fenyegetésével szemben Ausztriának és Magyarországnak most már csak azért sem szabad továbbra túrnie Szerbia sértő okvetetlenkedéseit. Évtizedek óta Ausztria azzal zsarolja Magyarországot és szíjja a szíve vért, hogy a nagyhatalmi tekintélyt meg kell óvni. Most hát óvja meg, mert Muszkaország az ő pimasz fenyegetésével ugyancsak csorbát ejtett azon a tekintélyen.

Igaz ugyan, hogy ez a fenyegetés megint csak Ausztria malmára hajítja a vizet, mert most már csak annál inkább fogja megsürgetni az unjonczok megszavazását. És a Kossuth-kormány — Kossuth Ferencz éppen most utazott Bécsbe az osztrák császár látogatására, — engedni fog a sürgetésnek, megadja az unjonczokat nemzeti bankról, nemzeti engedelmességre való tekintet nélkül. Hiába, ezeknek az osztrákoknak valami különös istenük van, a ki mindig megsegíti őket a magyarok rovására.

Singer Mihály.

EGYLETI JUBILEUM.

A trentoni társalgó és betegsegélyző egylet huszéves.

Február hó 22-én, azaz most hétfőn fogja megünnepelni fennállásának huszéves jubileumát a Trentoni Első Magyar Társalgó és Betegsegélyző Egylet.

A jubileumi ünnepély este pontban 8 órakor fog kezdődni a trentoni Turner Hallban, ahová díszmenetben fognak kivezényeltetni a résztvevő egyletek.

A díszmenet este 7 órakor veszi kezdetét a Burgelin Halltól, honnan a menet a trentoni magyar ref. templom elé vonul s a Ref. Egylettel együtt fog a Társaskör helyisége elé menetelni, majd innen a Verhovay-Egyletért megy a Rudner Hall elé.

A huszéves jubileumra meg lettek hívva New Yorkból Grivicic György főkonzul, Zerkowitz Emil kereskedelmi tanácsos, Cukor Mór ügyvéd. Az ünnepi beszédet dr. Singer Mihály lap-szerkesztő fogja tartani.

Az ünnepély olyan nagyszabásúnak mutatkozik, aminő még aligha volt Trenton magyarságának körében. A vidékről igen sok vendég jelentette be részvételét.

Németh János V. CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGRÉGBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PENZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGYELÁRUSÍTÓ BANKÁR AMERIKÁBAN. A HONFITÁRSÁK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELKIISMERTÉSEN JÁR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ÁRJEGYZÉKEKÉRT, BORITÉKOKÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILAGOSÍTÁSÉRT IRJON E CZIMEN:

John Németh, Banker, 457 Washington St., New York, N. Y.

március tizenötödiki száma már kétszázötvenedik száma, hogy úgy képekre, mint tartalomra nézve gazdagabb lesz az elődénél, habár márciusi számaink mindig megnyerték az olvasókörök tetszését. Kétféle új képeket készítettünk a „nagy idők” eseményeiről s előkelő hazai írók fogják cikkekkel gazdagítani ezt az ünnepi számot, amelynek ára 10 cent, Magyarországba postán küldve 15 cent.

SAMU GYÖRGY ÖRÖME. *Samu György* honfitársunkat, aki a Pennsylvania állambeli Beaverfallson férfitársulatot folytat, nagy öröme érte. Atyját, Samu Dánielt, anyját és testvérét hozta ide a Caronia hajó. Samu György felkérésére lapunk egy munkatársa utbaigazította a jövővénnyeket, akik most már Beaverfallson kipihenik a hosszú ut fáradalmait.

KEMÉNY VÁDÁK GYURACSKAY ISTVÁN ELLEN. Elizabethről írja nekünk *Danyovszky István*, hogy előtte, mint bekebelező előtt 1908 augusztus 16-án *Gyuracskay István és Belus Irma* azzal jelentek meg, hogy adja őket össze. Miatán meggyőzték a törvényt előírt kérdésekre rendesen megjelent, Danyovszky összeadta őket. Most azonban a leány édesapja megjelent Danyovszky előtt s több arcképpel igazolta, hogy Gyuracskaynak odahaza is van törvényes felesége. Azonfelül a gyilkosság és rablás vádjával is illette a vejét. Most Elizabethportból is — így írja nekünk Danyovszky ur — sikeresen kiadta az ügyet. Kezesség alatt volt s a kezességét *Mihálkovic Sándor* bankár vállalta érte. Persze Mihálkovic is közzétette most azt az embert, aki állítólag *Mzeric István* név alatt bujkál.

CSÁKY KÁLMÁN MÉGIS MEGKAPJA A MILLIOMOS FELESÉGET. Emittettük annak idején, hogy *Csáky Kálmán* gróf, akinek a kelletnél viharosabb és változatosabb élete volt itt New Yorkban is, odahaza is, jegyet váltott *Bryan* san franciscoi könyvkiadó dugzagad özvegyével. Emittettük azt is, hogy a gazdag menyasszony a házasságot attól tette függővé, hogy Csáky képes lesz bebizonyítani, miképp első feleségével való házassága nem az ő hibája folytán lett felbontva. Mindenki azt hitte már, hogy Csáky számára a *Bryan*-féle vagyon el-

szózt, mikor most, az angol lapok híradása szerint, *Bryan Howard Maud* asszony kijelentette, hogy e hó 28-án az oltárhoz fogja követni Csáky grófot. A gazdag asszony azt is mondta, hogy leendő férjével Európát és az Egyesült Államok nyugati részét fogja beutazni s hogy a nászutazás után az Egyesült Államokban fognak letelepedni, ahol Csáky üzleti vállalkozásokba fog becsatlakozni.

MAGYARORSZÁGBÓL ÉRKEZETT NEM KÉZBESITHETŐ LEVELEKNEK A NEW YORKI FŐPOSTA ÁLTAL FEBRUÁR 15-ÉN KIADOTT LISTÁJA. 23 Alper Simon, 52 Bachorik Katerina, 82 Barta Dezső [3], 175 Brown Johann, 250 Danko Miss Annie, 281 Dözl Wilhelm, 313 Eördögh Mrs. Róza, 383 Fried Johann Ed., 524 Götz Lizi, 561 Hamla Janka, 598 Herschkovits Mariska, 630 Huják Frank, 677 Jost Mátyas, 732 Krauss M., 775 Kristofik Rozi, 794 Kölesy Árpád, 839 Kujan Mrs. Zuzsanna, 855 Kuti Károly, 883 Leichterman G., 930 Lokaiček Anton, 947 Mablston Félix, 993 Mauthner Miss Bertha, 1044 Mittler Alexander, 1078 Nagy Ilona, 1106 Novák Frank F., 1126 Orichan Anna, 1153 Peleskey Miss Bertha, 1188 Polhamer Klára, 1226 Reiss Jennie, 1278 Roth Andor, 1331 Spang Johan 1871 Stefanka Filip, 1487 Schmitt Lizi, 1499 Sojno Mery, 1527 Szücs József, 1566 Fazekas Eszter, 1582 Toepfer Herman, 1613 Vergai Zoltán, 1692 Winkler Miss Helene, 1729 Belensky Konstanty, 1745 Zinner Mrs. Julius. *E. M. Morgan*, postamester.

A NEW YORKI MAGYAR MENHÁZ JANUÁRIUS HAVI KIMUTATÁSA. Vettük a new yorki magyar menházak januárius haváról szóló kimutatását, amely szerint az elmúlt hónapban 285 férfi és 86 nő fordult meg a menházban. Ezek közül munkát szerettek 8 férfinak és 32 nőnek. Továbbutott 116 egyén, önként eltávozott a menházból 144, hazautazott 43 ember. A menházban megmaradt 19 férfi és 9 nő. Az utolsó hónapban 287 ingyenes reggelit, 526 ingyenes ebédet és vacsorát osztottak ki a menházban és 453 esetben adtak ingyenes szállást.

beszél, hiszen ok így kívánták azt magunkban. Jókédvűen kocsintottak hát meg egyet, kocsiztunk a kapitánynak, azzal ment ki-k a dolgára, hogy reggelig mind rendben legyenek.

Reggel korán felsorakozott a század; lovaikat tartva, vidáman tekintettek az érkező tisztek felé a legények.

Csak az a másik osztrák báró és a magyar gróf hiányzott. Ők még az éjjel összepakoltak, s lovaikra ülve, elhagyták a falut. A többi mind ott maradt és a legvidámabban fűtyörészett a mi bárónk, a kis hadnagy.

— Hát te velünk maradtál? — kérde tőle az egyik főhadnagy. — Pedig te osztrák vagy.

— Én arra megyek, amerre a többi. Én a századot el nem hagyom — akármi legyen is a vége.

Megszólt a trombita. A század lóra ült. A kapitány kihuzta a kardját, elküldte a vezényszót, a század megindult. Lépésben indultak a kemény országúton, majd egy puhább talajra érve, ígétésbe fogták a lovakat. Attól aztán fel is vidultak. Amikor ismét lépésbe tértek vissza, a kapitány pihe-nőmenet vezényelt, a legénység nótára gyujtott s úgy haladt a század, vígan énekelve, hazafelé.

A mi bárónk ugyan azon az egy-két káromkodáson kívül, amit a huszárok-tól tanult, egy árva szót sem tudott is.

Estére már a határ közelében voltak. Elszállásolva magukat egy kis faluban, másnap korán reggel indultak ismét utnak. A nap ragyogóan sütött. A huszárok tudták már, hogy közel van a határ, — egyre vidámabban nyomogatták paripáikat.

— Kapitány ur! — szólította meg az egyik főhadnagy a kapitányt, — mindjárt a határon leszünk; szép volna, ha ott egy percze megállnánk és te tartanál a századnak valami szép beszédet. Annak örülné a legénység és akkor jobban győzné a strapázót.

— No, jó, — mondá a kapitány — de hát mit mondjak?

— No, hát azt, hogy most átéljük a

mi hazánk határát, aztán még egy pár szót, valami okosat.

— Hm, azt könnyű mondani, de mi legyen az az „okos” szó? Hopp, megvan, — gondola magában az öreg, mert eszébe jutott az, amit rövid idő előtt az orvostól hallott.

A kapitány ur ugyanis az utolsó időben sokat panaszkodott szédülésről. Fejnyomásai voltak. Néha-néha el-lefeledkezett egyről-másról, — elhivatta hát az orvost a városból, aki őt alaposan kifakgatta, megvizsgálta, aztán azt mondta neki, hogy ne igyék olyan sokat, akkor elmúlik a baja. A sok ital ártott meg neki, mert az agyvelőre hat és gyengíti az észbeli tehetőségeket.

Ez okos beszéd volt, gondola magában és a határra érve, nyugodt lélekkel állította meg a századot, szólván hozzájuk ekképpen:

— Legények! Most a mi szeretett hazánk határához értünk! Ez a mi hazánk határa. No, hát azt mondom nektek, hogy ne igyatok sokat, mert aki sokat iszik, az buta lesz.

Azzal, mint aki dologtól legjobban végezte, megindította a csapatot.

— A beszéd rövid volt, de velős, — mondhattá rá a tisztek és masiroztak tovább.

Hát, amint egy lankás helyre érve, egy előttük partosodó domb felé tartának, a domb mögöl egy pár sisak tűnik fel ragyogva a nap sugaraiiban, nyomukban egy egész vérteszred kanyarodik fel a domb tetejére.

A kapitány, megállitva a századot, tiszteleg és az ezredes felé lovogol, aki a tisztikartól környezve, az ezred élén lovogolt.

— Hová mennek és miért? — kérde a kapitánytól.

— A vett parancs szerint Magyarországba — és azt zsebéből kihuzva, átnyújtotta a vérteszrednek.

Amikor ezt az ezredes átolvasta, röviden így szólott:

— Hivassa ide a többi tiszteket is.

Azok a kapitány intésére azonnal az ezredes elé sorakoztak.

— Adják át a kardjukat a profóz-

GÖRGEY ARTHUR.

A volt diktátor most lett kilenczvenegy éves.

A „Pesi Hírlap” írja:

Magyarország egykori diktátora, a szabadságharc fővezére, akinek dicsőségét, vitézségét s hadvezéri hírnevét az a sötét gyászfátyol sem tudja elhomályosítani, amit Világos után a nemzeti kétségbeesés akasztott emlékeztetőre, most töltötte be teljes egészségben kilenczvenegyedik életét s immár a kilenczvenkettődikbe lépett.

A sors különös kedvezésének tekintendő, hogy ilyen ritka magas kort érhet meg az, aki egykor Kossuthal együtt intézte a nemzet sorsát. Mintha csak a végzet is azt akarná, hogy a le-higgadt közvélemény koszorúval fonja körül azt a homlokot, amelyet egykor fájdalommal megkövezett. Nem tudjuk, életében megéri-e ezt, de hogy ha elköltözik e földről, mégis csak más-képp ítél felőle a nemzet, mint az életében ítélte, azt teljesen bizonyosra vesszük. Mert az olyan bukás, amely 49-ben érte a nemzetet, sokáig fáj, hanem azóta mégis belenyugszik, hiszen nem ez volt az első bukása. Az igaz, hogy a nemzeti dráma, amely a majthényi sikon folyt le, következményeiben nem volt oly borzalmas, mint az, mely Világost követte, arról azonban nem lehet, hanem az a hatalom, amely bosszuszomjában valósággal örvöngött.

Görgei hiru volt, fiatal és önféjú, de ki ne lenne az harminczéves korában. Több hibát követett el, de lehet-e állítani, hogy Kossuth nem hibázott volna. Az ember, ha szellem-óriás is, mégis gyakran botlik, mert a legnagyobb lélek sincsen gyarlóságok nélkül. A többség árulónak kiáltotta ki Görgeit, pedig az árulás vérdíjjal jár, ő pedig szegény maradt egész életében. Kossuth tavaszi diadalai után kétszáz- ezer forintnyi nemzeti ajándékot ajánlott fel neki, de ő visszautasította. Azzal is vádolják, hogy a muszkától ezer aranyat fogadott el, nincs tudomásunk róla, de ha igaz volna is, azt csak nem lehet az árulás díjának mondani, ha valaki hátralekös fővezéret fizetését megkapja.

Görgeinek sokkal nagyobb a nimbusza a külföldön, mint hazájában. Egy előkelő francia folyóirat néhány évvel

VALÓDI, HAMISÍTATLAN
CALIFORNIAI VÖRÖS ÉS FEHÉR BOROK
 GALLONJA 50 CENT.
 CSAKIS HORDÓKBAN SZALLITTATIK 10 GALLONTÓL FELFELE.
 EGY EGÉSZ HORDÓ KÖRÜLBELÜL 50—53 GALLON.
 Egész hordó rendelésénél a hordót nem számítjuk.
INDEPENDENT WINE COMPANY
 A HEDGESIDE WINEYARD, NAPA, CAL.
 NEW YORKI KÉPVISELŐJE:
MOLNÁR SÁNDOR
 290—291 WEST STREET, NEW YORK.
 Rendelések e címre küldendők.

Köhög? Mellfájás, rekedtség, Köhögés, hűlés ellen a legjobb szerek:
 A SZEPES KÁRPÁTI CSODA MELLETE. ÁRA 25 CENT.
 Postán 30c. Erős köhögésnél felnőtteknek még ajánljuk a KÁRPÁTI MELL-CSEPEKET is. Egy üveg 30c., nagy üveg 50c. Postadíj 10c. Valódi csakis a „VÖRÖS KERESZT” ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁRBAN
 8901 BUCKEYE RD., COR. 89th STREET, CLEVELAND, O.
 Kérje az új, képes „HASZNOS TANÁCSADÓ”-t. Ingyen kapja.

Bartók László
 NEW YORKBAN, A MÁSODIK AVE., 184. SZÁMA ALATT
MAGYAR VENDÉGLŐT
 nyitott, ahol a nap bármely órájában HAZAI módon elkészített kütünő magyar ételek kaphatók.
 AKI OTTHON AKARJA MAGÁT ÉREZNI ÉS ZAMATOS M A G Y A R ÉTELEKET AKAR ÉLVEZNI, KERESSE FEL BARTÓK magánvendéglőjét.

előtt méltatta a feldunai sereg mesteri visszavonulását a bányavárosokon keresztül s ezt az orosz katonai iskolákban is tanítják. A fővezér neve ismert az egész világon s ha tisztán rideg katonai szempontból bírálják hadvezéri működését, akkor nem is lehet azt kifogásolni, hanem csak magasztalni. Más azonban a nemzetifogás, mely rossz politikuss s vak engedelmesköt követelő, de engedelmeskedni nem mindig tudó vagy akaró vezért lát benne, aki sértett húságból feláldozza a nemzet szabadságát. Pedig bármennyire is hangzottta Görgei a dínasztikus hűséget, senki annyira meg nem alázta Ausztriát mint ő, mi-

kor nem az osztrák, hanem az orosz előtt tette le a fegyvert. Ezzel azt akarta bebizonyítani a világ előtt, hogy nem az osztrák, hanem az orosz tört meg minket.

Az öreg fővezér még ma is vissza tud emlékezni a szabadságharc minden eseményére, csupán a dátumoknál jön zavarba, amikor aztán István őcsécsé szokott segítségére lenni. Születésnapja alkalmából tisztelői és barátai nagy számmal keresték fel Mária Valéri-nczai lakásán, hogy üdvözöljék őt kilenczvenkettődik születése napján.

E L Ö F I Z E T Ő I N K.

Kellemtelenség elkerülése céljából minden héten e helyütt nyugtázzuk a „Bevándorló”-ra való előfizetéseket. A ki az egyik héten akár ügynöknek, akár posta útján fizetést a fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja a rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Két évre fizetett *Clymeron Lezsák* János.

Egész évre előfizetett *New Yorkban* Blau Irma, Mattos Ernő, Friedman Rudolf, ifj. Szabó József; *Elizabethporton* Nemes József; *Pittsburgban* Eibel Ferencz, Andrejkovics Béla; *Bridgeporton* Kozma Mihály; *Greenpointon* Bimba Sámuel; *MsKocsporton* dr. Király Béla, Róth József bankháza; *Iselinben* Lévy Tamás, Máthé Béla; *Indianában* Kiss István; *Newarkban* Riff Gyula; *Perth Amboyban* Kemény L.

Félévre fizetett *New Yorkban* Weber és Szalmay, Molnár Dániel, Mayer József, Bolla Lajos; *Columbusban* tiszl. Kardos József; *Elizabethporton* Terna Géza, Szedlaesek Vilmos, Bodnár János, Neszbada Vincze; *Bridgeporton* Doby Dániel, Dencs Ede; *South Norwalkon* Szmirnák János, Szabó István; *Barbertonban* Görög Imre; *St. Louisban* Kvitzky Albert; *Drifftonban* Belluscsák József; *Pittsburgban* Dattner István; *Ernestben* Majoros István; *Chambersvillen* Breznay József; *Ran-kinban* Lőrincz Ágoston.

Negyedévre fizetett *New Yorkban* Tóth Lajos, Móricz Mátyas; *Bridgeporton* Salamon Andi, Nagy András; *South Norwalkon* Schwartz L.; *Duquesneben* Kuglics Mihály.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyareg a LEGMEGBIZHATÓBB ÉS LEGPONTOSABB pénztü-
 dök és hajójegyárúsítók egyikének. **Fiókirodák:** *Wharntonban, Alphon,* *Franklin Furnacen* és *South Bethlehem.* Főüzlet: 127 SECOND STREET.

19.
 vel.
 PA.
 kéz-
 nak
 tisz-
 ályt
 és
 ben
 em-
 A.
 e szert.
 2 dol-
 köny-
 tettelet
 Ind.
 1909.
 lultíróv-
 szíves-
 olláról
 ellen-
 ar Ta-
 yvét az
 Müve
 tekin-
 s, miért
 angolul
 hogy
 Ezek
 ak jóm-
 az hive
 ess str.,
 NÁRNÓ
 R. new
 övendé-
 akor a
 mutatni
 g és elő-
 verseny
 CZIUS
 Lapunk
 k, de
 mények
 ember,
 k, egye-
 érkezne,
 ni. Az
 biztos
 i postá-
 lsten.
 italálni.
 hiszen
 ny, akit
 városba.
 harazás
 e, csak
 egy ma-
 b a dol-
 e fel az
 r és át-
 s a töb-
 t. hall-
 lenccziás
 k, hogy
 dni ne-
 edelmes-
 edelmes-
 a part
 g végre
 ot, így
 m. Ka-
 ak, oda
 el nyer-
 Nem bá-
 bizony
 kény-
 ki önök
 el a szá-
 ggel is
 parancs-
 tartozik
 t ez a

A BEVÁNDORLÓ
 A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden **KEDDEN** és **PÉNTEKEN**.
 Szerkeszti és kiadja: **SINGER MIHÁLY**.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 327 EAST 13th STREET, NEW YORK.
 Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Pittsburgi iroda: 1917 FORBES STREET.
 Irodavezető: **MUZSLAY JÓZSEF**,
 aki Pennsylvania nyugati részén, Kelet-Ohioban és West Virginianban képviseli a „Bevándorlót” minden tekintetben.

Trentoni iroda: 845 S. Broad Street.
 Irodavezető: **Nyilas Kálmán**.

Tóth Béla ur egész New Jersey állam területére van a Bevándorló képviselővel megbízva.

Johnstowni iroda: 316 Chestnut street.
 Irodavezető: **Dzubay Emil**.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
 New York város egész évre..... \$3.—
 Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
 Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT
 A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every **TUESDAY** and **FRIDAY**.
 Edited and published by: **MICHAEL SINGER**.
 Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
 Telephone: 4350 ORCHARD.

Pittsburg offices: 1917 FORBES STREET.
 Manager: **JOSEPH MUZSLAY**.

Trenton offices: 845 S. Broad Street.
 Manager: **Coloman Nyilas**.

Mr. Adalbert Tóth is the authorized representative of A Bevándorló for the entire State of New Jersey.

Johnstown offices: 316 Chestnut street.
 Manager: **Emil Dzubay**.

SUBSCRIPTION RATES:
 For New York City, 1 year..... \$3.—
 For the United States, 1 year..... \$2.50
 For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

—Az amerikai magyar újságok körében megint tombol az egyetértés. Két magyar lap nekiként két másik magyar lapnak, mivel ezek, mint ez már vezér-cikkünkben bővebben fejtegettük, egy aranybánya-részvénytársulatnak hirdetését felvették.

—Hiénáknak, revolver-zsurnalistáknak nevezik ama lapok szerkesztőit, a bányatársulatot pedig csalónak, népfosztogatónak. Mi biztosra vettük, hogy lapok, amelyek egy vállalat ellen ily határozottsággal mernek állást foglalni, meggyőződtek, mielőtt az első sort leírták volna, arról, hogy az a vállalat tényleg és minden kétséget kizáró módon széleslő vállalat.

—Nagy volt azonban meglepetésünk és ezzel kapcsolatosan felháborodásunk, mikor a dühtől tajtékzó cikkek megjelenése UTÁN való napon szórul-szóra a következőket olvassuk az egyik tiltakozó lapban:

Pittsburgban nemrégiben „A Gold Run Mining and Tunnel Co. of Builder County, Colorado” név alatt egy iroda nyílt meg, mely aranybánya-részvényeket bocsát ki 25 darabából álló csoportokban, 25 dollárjával. EZ IDEIG MÉG NEM VOLT ALKALMUNK UTÁNAJÁRNI, hogy mily alapon nyugszik a részvénytársaság s EZÉRT NEM ADHATTUNK MÉG FELVILÁGOSÍTÁST OLVASÓINKNAK, DE UTÁNA NÉZÜNK.

—Laptásunk tehát elküldte a Fezsíds megletet s azután kijelenti, hogy még nem volt alkalma utána járni, hogy még nem adhat felvilágosítást, de majd — utána néz. S ily alaptól kiindulva van neki bátorsága két magyar szerkesztőt hiénáknak, revolver-zsurnalistáknak nevezni.

—Nekünk semmi közünk sem aranybánya-vállalathoz, sem a megtámadott két magyar újsághoz. Sőt mi több, az egyik megtámadott lap, főt. Kovács Kálmán *Magyar Zászló*-ja, ez az egyik megtámadott lap, tudvalevőleg a legbrutálisabb módon szokta támadni a *Bevándorlót* és ennek szerkesztőjét. De itt nem lehet arról szó, hogy ki a barátunk és ki az ellenségünk, hanem erőlyesen kell tiltakozni az amerikai magyar sajtónak az amerikai magyar sajtó egy része által történt beszározása ellen.

—Mi tudjuk, honnan fúj a szél. Az egyik cikkben ráismertünk egy papocska karmára, aki, úgy látszik, nem fér a bőrébe s a leghitványabb, Károlyi gróf kondásának vasvillájával megirt

AMERIKAI DOLGOK.

GERONIMO MEGHALT.
Az indiánusok utolsó fejedelme.

Oklahomából jelentik, hogy Geronimo, a chiricahuai apache-indiánusok hírneves fejedelme a Sill nevű erdőben mint hadifogoly tüdővészben meghalt.

Geronimo ötven évet vezetett az ő indiánusait gyilkosságról gyilkosságra s akkor volt legboldogabb, ha a felgyújtott farmokból felcsapkodó lányok vérvörösrre festették az égboltozatot. Atyja volt a mestere. Már gyermekkorában résztvett a „fehérék” elleni pusztító hadjáratokban és Arizona, New Mexico és Sonora elpusztításában nagy része volt. Tizenhat éves korában lett az apachák fejedelme s ő sok keserű órát szerzett az ültetvényeseknek s az ezek védelmére kiküldött katonaságnak. Vér és tűz jelezték minden lépését. 1883-ban Crook tábornoknak a washingtoni kormány kiadta a rendeletet, hogy Geronimót élve vagy halva kézre kell kerítenie. Crook az apachákat besoroztatta egy völgymedencébe a mexicói határon és Geronimo megígérte, hogy onnan kimozdulni nem fog.

Két éven át ura maradt a szavának, de már 1885-ben megint gyilkolt és gyujtogatott. Elfogták őket. Az örök azonban lerészegedtek s az indiánusok elmenekültek. A következő esztendőben Lawson kapitány megadásra kényszerítette Geronimót.

Geronimóban a legvérszomjasabb indiánus-főnök halt meg. De szavában megbízhatott mindenki.

A GYAKORI TÜZVESZÉLY OKAI.
 New York város tüzrendészeti ügyosztálya most tette közzé évi jelentését a múlt évben New York területén előfordult tüzekről. A jelentés szerint a múlt évben Manhattan, Bronx és Richmond területén 8642 tüzeset fordult elő, összesen 6,197,6693 dollárnyi kárt okozva.

E számos eset közül 1112 esetben sikerült kétségbevonhatatlannal megállapítani, hogy a tüzet a gyufaival való könnyelmű bánásmód okozta. A jelentés rámutat arra, hogy nincsen még egy ok, mely oly nagy szerepet játszana a tüzek előidézésénél, mint az előbb említett. Az ily esetek nagy részében gyermekek játszanak szerepet, akik anyjuk könnyelműsége folytán könnyen jutnak gyufához.

A gyufa utáni következik az okok közt az, hogy sokan elalvás előtt az ágyban szivaroznak és cigarettáznak, ami igen sok életveszélynek is volt az okozója.

RÉMES BÜNTÉNY. Borzasztó látvány tárult Lehnard Vilmos szemei elé, amidőn 207 Prospect Avenue, Brooklynban levő lakására, ahol 71 éves anyjával lakik, belépett. Ősz anyja megtévedett ruhában, átmetszett torokkal feküdt a folyosó padlóján, hatalmas vértócsa közepette.

—Samu tette, — ez volt minden, a mit az öreg asszony képes volt mondani s azután teljesen elvesztette eszméletét.

„Samu”, azaz Hegemann Samu, akit még aznap elfogtak, az öreg asszony egy unokája, s hivatásos dologkerülő. Állandóan zaklatta az öreg asszonyt pénzért, aki adott is neki néha, de minden követelését nem volt hajlandó kielégíteni. A hét egy napján, midőn tudta, hogy az öreg asszony egyedül van a házában, szintén eljött, s pénzt követelt. Gyantva, hogy az öreg asszony pénzt rejteget ruhájában, öt fejbeütötte, majd egy borotvával elmetasztotta torkát, s azután ruháját kezdte tépdésni róla, hogy a pénzt megtalálja. Talált is 40 dollárt, amivel elmenekült. Az öreg asszony még életben van, de haloklik.

ezikket csuszattja lapokba és különösen egy lapba, mely azokat a czikkeket jóhiszeműleg, de könnyelmű gondatlansággal leközi.

—Mj nem akartunk azzal a páterkával többé foglalkozni, de kihívó tombolása és a sajtó becsületének megóvása arra kényszerítettek, hogy lecsapjunk arra a piaci légyre. És meg fogjuk tenni.

GYALOG A NIAGARÁN ÁT. Emléremlékezet óta az idén történt először, hogy a Niagara gyalog át lehetett menni. A környéken uralkoló nagy hideg és az alacsony vízállás okozta, hogy a Niagara folyó elég keményre fagyott be ahhoz, hogy egy pár ember rajta átmehtett. Ugyanezen okból a környéken néhány gyár szünetelni kénytelen.

HALÁL A SZÜLETÉS NAPON. Egy 15 éves irodagyakornok tragikus halált szenvedett New Yorkban, 15-ik születésnapján. A fiú, aki nevezetesen volt félénk-ségtől és szegénylőségtől, az eset napján az irodában véletlenül elárulta, hogy ma van a születésnapja. Az irodában alkalmazott gyorsíró- és gépiró-leányok erre csintalanságból összebészétek, hogy születésnapjára ajándékul a fiúnak mindegyik 15 csókot fog adni. A fiú szegénylőségtől melegen igyekezett a csókéhes leányok rohama elől, azonban futása közben véletlenül felbukott. Oldalazsében egy hosszú, hegyes kés volt, amit törlesre szoktak használni. Az esés oly szerencsétlen volt, hogy a hegyes kés szíve táján mellébe hatolt, s a vér erősen patakzni kezdett. E látványra természetesen a leányok esőkszmója azonnal lecsillapult. A fut a kórházba vitték, hol még aznap belső elvérzés következtében meghalt.

A leányok közül az egyiket, Robbins Gertrude-ot, aki a szerencsétlenség közvetlen okozója volt, letartóztatták, de amint a kórházból híre jött, hogy a szerencsétlen fiú halála inkább csak balesetnek tudható be, biztosíték ellenében szabadlára helyezték.

NŐTLEN EMBEREK MEGKÖLÖNBÖZTETÉSE. Illinois állam törvényhozása elé Ettelson szenátor törvényjavaslatot nyújtott be, melyben azt indítványozza, hogy a férfiak is köteleztessenek nevük mellett oly jelzöt használni, amelyről fel lehetne ismerni, hogy nő, vagy nőlen voltak épp úgy mint ahogy ez a nőknél van. A nő nevének említésénél mindnyájan látjuk, hogy az illető asszony-e, vagy leány, s a szenátor szerint épp így kellene ennek lenni a férfiaknál is. A mostani helyzet folytán igen sok nő áldozatul esik hiszékenysége, amidőn nők emberek udvarlását fogadják, s ez okból gyakran keserves kiábrándulásban van része. A javaslat szerint kemény büntetéssel kellene sújtan az a férfit, aki neve mellett nem a megfelelő jelzöt használja, s nő létre nőtlennek adja ki magát.

VIZSGÁLAT A CSEH IZGATÓK ELLEN. Az osztrák kormány valahára komoly lépésre határozta el magát ama esely izgatók ellen, akik Prágában nemcsak a békét, de a közbiztonságot is veszélyeztetik. Klofac képviselő nyakába felségérséti pürt akasztottak és Choc képviselő ellen nemzetiségek ellen való izgatás címén indították meg a vizsgálatot.

GYOLCZÉVES LEÁNYKÁT MEGNYALÁZNAK ÉS MEGGYILKOLNAK. A Marseille nevű francia kikötővárosban rümeletes bünténynek jöttek a nyomára. A legnépesebb utcák egyikében egy nyolczéves leánykának hullájára akadtak. A hullán, mely még is volt égetve, 28 késszurást észleltek. A vizsgálat megállapította, hogy a gyermekem erkölestelen merényletet hajtottak végre, mielőtt meggyilkolták volna.

FÖLDRENGÉSNEK HATEZER ÁLDOZATA. Még januárius havában jelentették a tudósok, hogy „valahol” óriási földrengés van. Most kiderült, hogy ez az izonyatos földrengés nyugati Perzsiának Luristan tartományában volt. Hatvan község majdnem teljesen elpusztult. Közel hater ember esett a földrengésnek áldozatul. — Luristan tartomány a hegy mentén fekszik s csak gyéren van benépesítve. Azok a kevesek, akik a pusztulás színelhelyéről elmenekülhettek, Burnjurdba érkeztek és innen könyörögtek kormány-segítségért.

BÁNYASZERENCSETLENSÉG ANGLIÁBAN. Newcastleből kábelezik, hogy a West Stanley-féle bányában felrobbantak a gázok s a robbanás folytán kétszáz munkás lett élve eltemetve. Éjjel-nappal dolgoztak a szerencsétlenek megmentésén és 32 munkást még élve, ha mindjárt súlyosan megsebesülve találtak. A többiek valószínűleg meghaltak.

AZ ANGOL KIRÁLY TRÓNBSZÉDE. Ekvárd angol király, aki tudvalevőleg most került haza Németországból, trónbeszédrel nyitotta meg szerdán az angol parlamentet. Trónbeszédében különösen kiemelte, hogy mennyire jól esik neki, hogy a Balkán-politika békésebb mederbe terelődik s hogy a felmerült nehézségeket sikerülend elsimítani. — Jellemzi a trónbeszédek értékét, hogy éppen most sok-

A NAGYVILÁGBÓL.

kal válságosabb a helyzet a Balkánon, mint valaha.

AZ OROSZ FÖLDBIRTOK-TÖR-VÉNY. A kötött földbirtokok felszabadítására vonatkozó törvényjavaslatot az orosz дума a héten első olvasásra megszavazta. A дума a javaslatlaltal, — melynek célja az, hogy földbirtokok szerzését az egyesek részére megkönnyítse, — még mult év november 28-ika óta foglalkozott.

A KÉZ ÉS A ZSEB.

Adoma egy román miniszterrel.

A képviselőház folyosóján a minap jelen volt egy román újságíró. Aznap éppen Polónyi Géza tartott nagy beszédet és a magyar kollegák elmagyarazták neki a Polónyi karrierjét.

Lehet, hogy ez elbeszélés kapcsán, de az is lehetséges, hogy minden apropó nélkül eszébe jutott neki egy volt román miniszternek az esete, melyet a következőképpen mondott el a magyar kollegáknak.

Volt egyszer egy Leva nevű román miniszter, akiről borzasztó dolgok kerültek forgalomba. Az ellenzéki lapok minden rosszat megírtak róla és a közönség el is hitt róla mindent.

A kormánypartii lapok azonban napról-napra egéki magasztalták. Ha beszélt, nemcsak azt írták meg róla, hogy „számosan üdvözölték”, de mindenféle apró és jelentéktelen dolgot is feljegyeztek róla. Megírták, hogyan hajlongott, hogyan mosolygott, hogyan pödrögte a bajuszát, hogyan ivott vizet és a többi. Egyszer egy kormánypartii lap azt írta róla:

„Amikor a miniszter nagyhatású beszédét befejezte, mindkét kezét a zsebébe tette.”

Erre aztán másnap egy ellenzéki újságban a következő sorok jelentek meg:

„Leva a beszéde végeztével, mint egy kormánypartii újságban olvassuk, mindkét kezét a zsebébe tette.” Azt hisszük, ez volt az első eset, hogy a miniszter ur a kezét a saját zsebébe tette.”

Vidder Emil
 IMPORTER.
 IRODA: 40 AVE. C. PINCKE: 44 AVE. C. NEW YORK.

Legnagyobb ásványvizzartár az Egyesült Államokban. Állandóan raktáron van: Mohai Agnes, Margit, Bikszádi, Bártfai, Parádi ásványviz.

Palugyay által Pozsonyban üvegezett eredeti borok nagy választékban kaphatók. Új árjegyzéket kívánatra bárkinnek megküldi.

GYÓGYBOROK ÉS GYÓGYCIGNACOK NAGY VÁLASZTEKBEAN.
 A BORSZÉKI GYÓGYVIZ EGYEDÜLI FŐRAKTARA AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN.
 A Borszéki viz clevelandi egyedüli képviselője a „Vörös-Kereszt Gyógyszertár, 8901 Buckeye Road.

KAIL G. ÁRPÁD
 BANK ÉS HAJÓEGYÜZLETE
 — Alapítottatt 1890-ben. —
 Közjegyzői iroda ügy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az 6-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabbán és legolcsóbban.
 UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

WÁRADY LAJOS
 Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézőse.
 PÉNZKÜLDÉS AZ 6-HAZÁBA.
 Az összes hajóvonalak képviselője. HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA. magyar közjegyző.
 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

John R. Pfarr
 319 BROAD STREET, JOHNSTOWN, Pa.
 Szálloda, ahol igazi Molnár-féle borok és pálinkák kaphatók. Finom magyar kislógálás. (márc. 1.)

Pallas Hotel
 528 WASHINGTON Ave., JOHNSTOWN, Pa.
 A magyarság találkái helye Johnstownban. Különböző orrök, importált borok nagyban és kicsinyben jutányos áron kaphatók.
 BETTERMAN GUSZTÁV, tulajdonos.

Habsburg-Kávéház
 188—190 MÁSODIK AVENUE, A 12-IK UTCZA SARKÁN.
 Tulajdonos: **HERZ E.**
 (Ittűnő magyar ételek és italok. Ponto s kiszóigálás. Minden este zene.)

Magyar fogorvos
 Foghúzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelése.
DR. FRANK KERN
 233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK.
 — Az első és második Ave. közt. —
 RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.
 VASÁRNAP: Reggeli 10-től délután 1-ig.

KISS EMIL
 A LEGELSI MAGYAR BANYÁR AMERIKÁBAN
 104 SECOND AVE. NEW YORK.

TRENTONI GŐZFÜRDŐ
 TÖRÖK ÉS OROSZ FÜRDŐK
 132 NORTH WARREN STREET, TRENTON, N. J.
 Jegyek Tóth Béla urnál is kaphatók: 517 S. BROAD STREET.

Hazai Dolgok.

Kibukatták Fejérváryt. BUDAPEST. A Nemzeti Kaszinó minap délelőtt tizenegy órakor tartotta rendes évi közgyűlést, amelynek a szokottnál izgalmasabb lefolyása volt...

A meglepő választást egy döntő s bírtalmas jellegű értekezés előzte meg, a melyet Dessewffy Aurél gróf lakásán tartottak meg. Itt állapították meg véglegesen, kik a jelöltek a három igazgatói tisztségére s a tizenhat választmányi tagságra. Elhatározták, hogy Fejérváryt, a volt darabont-művészre jelölték, a kaszinó régi választmányi tagját, ezuttal nem jelölték. Széll Kálmán tiltakozott Fejérváry kibuktatása ellen, hivatkozott József főhercegre, aki értesülvén a Fejérváry-ellenes mozgalomról, kijelentette, hogy Fejérváry kibuktatása esetén ő kilép a kaszinóból és vele mennek a kaszinó magasrangú katonatiszt tagjai is.

A Nemzeti Kaszinó tagjainak zöme magáévá tette a Dessewffy-féle listát, s így történt, hogy a választáson Fejérváry mindössze huszonhét szavazatot kapott, míg a helyébe beválasztott Wenckheim négyenket kapott, mint a többi tag, akik túlnyomórészt kétszáz szavazattal jutottak az előkelő tisztséghez. Ámbar a választás eredményét csak később hirdetik ki, annak eredménye a választás után rögtön kipattant, s így Fejérváry, a király hivatalos embere, akiért József főherceg exponálta magát, már most tudta, hogy a kaszinói választmányi tagságának befellegzett.

A magyar főváros gyomra. BUDAPEST. A múlt év folyamán felhajtották a marhavásártérre 10,858 bikát, 84,908 ökröt, 3775 bivalyt, 36,954 tehenet, összesen 135,395 nagy-marhát; 137,505 borjút, 26,923 bárányt és kecskét, 65,792 birkát. A felhajtott állatok összege 366,515. A marhavásártéren leváltak 8275 bikát, 59,804 ökröt, 2189 bivalyt, 21,240 tehenet, összesen 91,508 nagy-marhát, körülbelül 4000-el többet, mint az előző évben; 136,367 borjút, 17,180 birkát, 27,123 bárányt, 80 kecskét, összesen 44,383 aprómarhát. A levágott állatok összege 272,258 volt.

Késpárhaj egy leány miatt. BUDAPEST. Minap éjszaka két fiatal leány kés-párhaját vívott egy leány miatt. Az egyik, Láng Vilmos tizenkilenc éves napszámos, a Garay-terti Csikágo-kávéházban mulatott egy leánnyal, valami Julius nevű cseléddel. Odatelepített aztán hozzájuk Láng barátja, Siegel József huszonkétéves leány, aki szemet vetett a leányra. A kávéházból együtt mentek el mind a három. Siegel suttogva csábította a leányt, de amikor látta, hogy hiába beszél, a Garay-terten hirtelen kirántotta kést s egyenesen kihívta a viaskodásra Láng Vilmost.

—No, Vili, most mutasd meg, hogy leány vagy! — kiáltott rá s ugyanakkor arculótette. Erre aztán Láng is kést rántott s a két leány egymásra rohtott. A győztes Siegel lett, aki ugy vágta kését Láng torkába, hogy a leány hörögve esett össze. A leány elszaladt. A véres verekedés sok embert csodított össze. Siegelt nyomban elvitték a sebesültet a mentők a Rókus-kórházba vitték.

Krivány és a felesége. ARAD. Krivány János, Aradmegye volt árvaszéki pénztárosa múlt év elején civakodás közben többször a feleségére lött. Az asszony felgyógyult, az árvaszéki bíróság pedig kibékülte, az ügyészség azonban szándékos emberölés kísérlete címén vádat emelt Krivány ellen, akif az aradi esküdtszék bizonyítékok hiányában felmentete. Felesége a vizsgálat alkalmával megtagadott minden felvilágosítást.

Szétmarcangolta a vaddisznó. ARAD. Pellák János csermői eszűz napokban, mikor az erdőre ment tüzelőfőként, egy hatalmas vaddisznó megfutamta és a szó szoros értelmében darabokra tépte. Amikor ugyanis a vadban vérző és tajtékozó szájjal feléje ro

hol vészfék nem volt és egyik kupéból a másikba nem lehetett átmenni. Így tehát a mozdonyvezetőnek nem tudtak jelt adni. Több utas a robogó vonatból leugrott. Az ott maradó utasok közül több asszony ájduolni kezdett. Egy csendőr is köztük volt, aki az ablakon keresztül ötször kilőtt, mire a mozdonyvezető figyelmes lett és megállította a motort. A megrémült utasok hozzáálltak a tűz oltásához, de addig egyik kupé egészen elégett. Emberéletben kár nem esett. Több utasnak odaégett a podgyásza.

Visszacséls egy pénzintézetnél. DUNAFÖLDVÁR. Nagy visszélések jöttek nyomára a Dunaföldvári Népbank Részvénytársaságnál. Kiderült, hogy a bank volt főkönyvelője és vezetőlkára, Bille Mihály éveken át meghamisította a mérleget és kétszer annyi nyereséget mutatott ki, mint a mennyi valóban volt. Magának, mint főrészvényesnek nagy hasznot juttatott a hamisítás által. Mire a hamisítás kiderült, Bille eltűnt és máig sem tudják, régi hol van. Négyezer darab részvénye volt a banknál. A manipulációjának az volt a célja, hogy szaporítsa az osztalékot és ha egyszer kedve kerekedik otthagyni a bankot, busás áron lombardirozhasa részvényeit. Időközben a részvényesek melegegedetien szedték fel az egyre emelkedő osztalékokat, a részvények ára hihetetlenül felcsökött, Bille Mihály pedig négyesfogaton járt és nagy ur módjára élt. Végre gyanakodni kezdett rá valaki és vizsgálatot követelt ellene. A vizsgálatból azonban nem lett semmi; Bille ismét felkeltette maga iránt a bizalmat és a következő évben újra hamis mérleget csinált. Nemskóra megvált a dunaföldvári banktól és a Budapesten megalakult Ház- és Földbirtokosok Hitelbankja mint Részvénytársaság igazgatója lett.

A Rákóczi-ut és Csokonai-utca sarkán megnyiták a bank felnyes helyiségeit, de háromnegyed év múlva bezáródtak. Bille ezután nejevel együtt eltűnt Rökk Szilárd-utca 31. számú lakásáról. A hitelezői lefogaltak mindent. A cselédségnek azt mondta, hogy hosszabb időre a Riviera-ra mennek. Újévkor kiderült Dunaföldváron a bankszedelés. Az új főkönyvelő vette észre a hamisítást. Kiderült a könyvek megvizsgálásakor, hogy Bille éveken keresztül 132,075 koronával több nyereséget mutatott ki, mint amennyi tényleg volt. A mestersegesen felemelt osztalékot felszedte, a részvényeit jó áron eladta és menekült. A bank igazgatósága kijelentette, hogy a hiányt, a 142,913 koronát kitevő tartaléktökeiből fedezi, míg az új tartaléktöke összegyűjtésére felhasználja az ideit és a következő évi tiszta nyereséget és a részvényeseknek mindaddig nem fizet osztalékot, míg megfelelő tartaléktökeje nem lesz a banknak.

Százhusz éves asszony halála. ESZTELNÉK. Háromszék megye. A községben meghalt özvegy Jakab Andrásné, szül. Kovács Éva, aki még a francia háborúra, az utolsó magyar nemzeti felkelésre, mely 1809-ben volt, is emlékezett. 1848-ban már özvegy és négy gyermek anyja volt és egészen haláláig a legjobb egészséggel örvendett. Születésének idejét ő maga se tudta megmondani, de körülbelül 115—120 éves lehetett.

Bírósálatás emberáldozattal. GYERGYÓSZENTMIKLÓS. Csikszentgyörgy és Bánkfalva egyesült községében községi tisztújítás volt, melynek végeztével a választó-közönség a szokásos tiszteletkérdésre bevonult a koresmába. — A tisztújításnál karhatalomként jelen volt a csikszentgyörgyi csendőrszázados parancsnoka, ki együtt a választást megelőző éjjel Csikszentgyörgy községben történt szándékos gyújtogatást nyomozta. Nyomozás közben Bánkfalva község utcáján este fél 9 órakor szétrozsolt fejével egy emberi hullát talált. Személyazonosságnak megállapítása után Bákai Dénes földbirtokos, bankfalvi lakos ismertette fel benne. Miután két borzalmas bünceslekmény tartotta igazgatóságban a lakosságot, Dobribán járásbíró mester összpontosította csendőreit és kétnapi szakértelemmel vezett kutatás után a gyilkosokat Szócs Lajos és Tulik József csikszentgyörgyi és a gyújtogatókat Szász János és Szász István bankfalvi bűntettesek személyében kiderítvén, őket a bíróságnak átszolgáltatta.

Dinamitmerénylet. IHAROSBERÉNY. Somogy megye. A községben ismeretlen tettes dinamittal töltött puskacsövet dobott Teke Lajos tanító szobájába az ablakon kereszt

ül. A dinamit szerencsére nem robbant fel, mert a gyújtószinór elaludt. Megállapították, hogy a puskacsőben egy fél kilogramm dinamit volt, melynek felrobbanása az egész utcaszort rombadöntötte volna.

Bomba egy pap ellen. LUGOS. Az oravicai járásban levő Greovácz községben a gör. kel. paplak ablakában eddig ismeretlen tettesek kezdetlegesen készített dinamitbombát helyeztek el, annak kanóczát meggyújtották, s az fel is robbant. A robbanás kárt nem okozott, csupán az ablakot a rá mával zuzta össze és a falat megrepesztette. A tettest nyomozzák.

Esküvő a kórházban. SOPRON. Gombás József beledi lakatosmesternek egy Gudman Dezső nevű 13 éves budapesti születésű és a szombathelyi gyermekmenhelyi kötelekbe tartozó fia volt az inasa. A kis inasgyereknek nem izlett a tisztességes munkácsélet és szabadulni igyekezett ettől az életmódtól. Ugy látszik, terveit előre készítette, legalább erre volt szökésének módja. Ugyanis a minap a gazdjánál javításban volt 3 darab pisztolyt ellopta és felkereste Moód

RIZSAK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Fiókirodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

legentette vőlegényének, hogy egybekel vele. A beteg ágyánál megjelent az anyakönyvvezető és miután megállapították, hogy a beteg eszméleténél van, összeadta őket. A beteg állapotát azóta nem javult, de az orvosok mindent elkövetnek, hogy a szegény embert megmenthessék az életnek.

összeégett kis leány. SOPRON. Németh József agyagos földmunkásnak a felesége a minap délelőtt a konyhában főzte az ebédet, mellette játszott két és fél éves Emília nevű kis leánya. Az ebédhez azonban még szükség volt valamire, amiért az asszonynak a közeli boltba kellett elszaladni. Magára kapta a kendőjét, kis leányát pedig a játék mellett hagyva elfutott a boltba. Alig felt bele pár percet, mire hazaért, kis leánya már súlyos égési sebekkel feküdt a földön, a melyekbe rövid idő alatt bele is halt.

A kis szökővény. SOPRON. Gombás József beledi lakatosmesternek egy Gudman Dezső nevű 13 éves budapesti születésű és a szombathelyi gyermekmenhelyi kötelekbe tartozó fia volt az inasa. A kis inasgyereknek nem izlett a tisztességes munkácsélet és szabadulni igyekezett ettől az életmódtól. Ugy látszik, terveit előre készítette, legalább erre volt szökésének módja. Ugyanis a minap a gazdjánál javításban volt 3 darab pisztolyt ellopta és felkereste Moód

RIZSAK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Fiókirodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

HARMINCZ ÉV ÓTA FENNÁLL FALCK A. TÁRSASÁG. LEGRÉGIBB LEGMEGBIZHATÓBB LEGGYORSABB LEGOLCSÓBB PÉNZKÜLDŐ KOSSUTH JOGÜGYI IRODA. INGYES EN JOGÜGYI OSZTÁLY. — KÉRJEN ÁRJE GYZÉKET. 115 W. 125TH ST. NEW-YORK.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE SCHWABACH ÉS FIA. KÉT MAGYAR BANKHÁZA. 1225 FIRST AVENUE, NEW YORK. 1431 FIRST AVENUE, a 74-ik utca közelében.

MONOPOL KÁVÉHÁZ. RÓTH PÉTER Mgr. NEW YORK, 145 MASODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCA SARKÁN. Kitünő ételek és italok. Kítünő ételek és italok. A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE. SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGÁNYZENE.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA. FIRST NATIONAL BANK. Összes tőke \$450,000. Beszélnek magyarul. IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. ÜGYVEZETŐ: Albert B. Winet. A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankjegyárlato és hivatalos ellenőrzése alá tartozik. AZ EN BETÉTJE ezen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivetheti. BETÉTJEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük ennek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÖNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrovidebb idő alatt. AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökéi lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélileg. CZIM: FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

József bedli lakost, kítől 20 koronát esalt ki azon a czimen, hogy azt a mestere kéri, mivel az általa megrendelt vízmelegítő megérkezett. Most már a szökéshez mi sem hiányzott s Beledből el is tűnt. A megejtett nyomozás megállapította, hogy a fiú Budapest felé vette útját. Feljelentették a soproni ügyészségnél.

Gyilkos katonák.

SZEGED. Földi István átokházi gazdát a Szeged felé vivő országunton ülőhelyzetben meggyilkolva találták. Temesváry rendőrkapitány széleskörű nyomozást indított, amelynek nyomán kiderült, hogy a meggyilkolt mellén levő lött sebek Manlicher-egyverből származnak. A gyilkosok Tóth Hadrapacs Sándor negyvenhatos káplár és Szírovia Pál közlegény, akik a kaszárnyából tiztíz éves tölténnyel és Manlicherrel megszöktek. A katonákat Domaszék környékén üldözik. A meggyilkolt kocsiján levő gabonát és zsebéből a bankókat nem rabolták el.

A kutban.

TARRAS. Torontálmege. Miatov jómódu gazda borzalmos módon ölte meg a feleségét. Minap éjjel veszekedés közben Miatov megragadta feleségét és a kutba dobta, hol másnap reggel megfagyva találták. Miatovot le tartóztatták. Tettét tagadja és azt mondja, hogy felesége valószínűleg itas volt és úgy esett a kutba.

A szerb felségúrulók.

ZÁGRÁB. Annak bizonyosságával, hogy a szerb felségúrulók pörének csakugyan nagyon veszedelmes és messzeszétágazó összekövés szolgált alapjával, a kormányhoz közelálló lapok ma több újabb ténnyel sorolnak fel. Ezek közül különösen kettő nagyon érdekes. Petrinában január 19-én a szerb lakosság az egyházi körmenetről visszajövet ezt kiáltotta:

— Eljén Péter király! Eljén Szerbia! Agyon fogjuk taposni ezeket a horvát gazembereket! A polgármesterek kessel fogjuk kivágni a máját!

Egy másik eset a következő: Egy Dragolyovics Zsarko nevű egyetemi hallgató január 20-án egy gyógyszer-tárban ezer gramm klórkált vett; amikor megkérdezték, hogy mire való ez az óriási mennyiségű klórkáli, Dragolyovics hosszabb habozás után azt felelte, hogy egy barátjának van rá szüksége, aki robbanóanyagot akar gyártani. Dragolyovicsot a vizsgálóbíróhoz vezették, akinek végül megvallotta, hogy a barátját Kokanovics Károlynak hívják, Boszniából való és bölcészettan hallgató a zágrábi egyetemen. Kokanovics azt mondta neki, hogy ezzel a klórkállal ugynevezett Sneiderit robbantó anyagot akar készíteni, a melyből kétszáz grammot már elrejtett egy barlangban; mielőtt Boszniából megérkezett volna a hír, hogy a forradalom kitört, ezzel a robbantó anyaggal Zágrábban az összes hivatalos épületeket és a Márkus-teret felrobbantotta volna. Az ügyészség ebben az ügyben szigorú vizsgálatot indított meg.

KI A NEGYVENNYOLCZAS?

Irta: Lengyel Zoltán.

„A Nap” februárius 2-iki számából veszzük át ezt a cikket:

Napok óta folyik a szóharc. Belebészélnék jobbról-balról. Vitatják megint: Ki a negyvennyolcász, ki a hatvanhetes? És kisütik, hogy az a negyvennyolcász, aki sose volt az. És bizonyítják, hogy az az új, modern negyvennyolcász, aki ezután se akar az lenni. Ez a mozgás mégis jellemző. Bevilágít a kétségek között vergődő lelki fűrészhöz. Rámutat a jelszavak ostobaságaira. Amelyektől úgy szeretnének szabadulni, hogy tartalmukat, — ha volt is valami, — kidobják csak azért, hogy a jelszavakkal tovább is boldogítsák a világot.

Látom és értem. Régen is láttam. Sőt azóta mindig, mióta benne élek. Nincs olyan részlete, amelyet fel nem tartam volna. Kellott is, mig az illető politikai áramlatának kedvező volt: rögtön felrugták, ha akadálynak tetszett. Ezen a régi jogon engedtesék meg nekem is a hozzászólás. Talán már lehültünk annyira, hogy megértsük egymást; talán már megüresedtek annyira a koponyák, hogy az ósdi balaszt helyére értékes tartalom jöhessen; s talán látjuk annyira a veszélyeket, hogy a politikai hanczurozás és a Spiegelfechterei helyébe a komoly munka s az eredményes alkotás lépjenek.

Az ember, mikor messzi útra indul, sem az utat, sem annak végézetjét nem ismeri annyira, mint mikor már egy részét megfutotta s a célhoz közeledik.

Aki azt mondja, megyek Párisba: az előtt egy bizonytalan képzet áll, még az esetben is, ha sokat halott vagy olvasott róla. Mindez kijavul, kitesztül és a valóságához idomul, mikor odaér. A nemzetnek, mely álmodik a szabadságról, függetlenségről és az állami nagyságról: egészen más képzelet van, mint akkor, midőn már az idevezető uton több-kevesebb sikerrel próbálkozik. Mi még keveset próbáltunk, de sokat álmoltunk és még többet esáldtunk. A kiskorúságból még nem nőtünk ki. De mégis — tapasztaltunk. Ez meglátszik azokon, akik ösztintek, de ezt észre lehet venni azokon is, kik most is hazudoznak. Innen a mostani magyar politika kétlakisága.

Pedig a kérdés oly egyszerű. Egy nemzet függetlensége: az erőviszonyok arányának következménye. Ha nem elegendő ez: oda kell törekednie, hogy ez javára módosuljon. Vagyis ami a sportban az erőfejlesztés, a tréning, a gyakorlat, az a függetlenségre törekvő nemzetnél is a faji erők növelése. Ez az egy vezet előre. Számban, fizikai fejlettségben és különösen gazdasági téren kell előre jutnunk. Ezzel elérhetünk céljait. Ez vezet a szabadság teljességéhez is.

Hibás minden politika, mely számonkérőzik, jelszavak után indul. Hibás az is, mely a multon nem okul, de az is, mely csak a multakat látja s nem a jövőt építi. E részből tehát a negyvennyolcász ősidős, mert az csak volt, de a hatvanhetes is, mert ez sose lépett életbe. Az harcos emléket, elvesztett paradicsom; ez szükített keret, még a keretnél is silányabb tartalommal. Nincs olyan magyar, aki német hadseregért lelkesülne, aki gazdasági alávetettségünkkel és kihasznált-ságunkból szabadulni ne szeretne, aki ne áhitozna magyar udvart, magyar királyt, magyar külpolitikát. Nincs tehát olyan se, aki szíve szerint maradni volna.

Ebből következik, hogy abból, ami van, ki kell jutnunk és oda, ahová törekszünk. E célnak kezdete ismeretes, vége nincs adva. Mert sem a negyvennyolcász, sem a perszonális unió, sem a köztársaság nem lehet végcél. Nem mondhatja azt senki, hogy a nemzet időtlen-időkig sem akar tovább jutni annál, ahol negyvennyolcász tartott. E politikánál végpont tehát nincs s ha volna, ezt ma nem szabhatjuk meg. Nem a cél tehát a lényeg, hanem az eszközök. Nem a célban van tehát a hiba, hanem abban, hogy sem nem rendelkezünk az eszközök fölött, sem azt nem akarjuk tudni, hogy juthatunk el ezekhez.

Pedig oiy könnyű. A norvégekre nem is hivatkozom, dacára annak, hogy ők végigcsinálták. De itt van előttünk a német és olasz egység megteremtésének példája, s hogy még közelebb jussak, a szerbek, tótok, románok, csehek, lengyelek politikája. E népek részben előbb, részben hátrább vannak, mint mi. De ez csak a tényleges helyzetre vonatkozik. A faji politika tudományában, a nemzetiszervezés és nemzetépítkezés dolgában előbbre vannak mind és öntudatosabbak mindnyájan. Eszközöiket ismerjük, de kevesen. Pedig az eredmény attól függ, hogy mindnyájan ismerjük és millió kéz, millió agy összetanulva dolgozzék.

A magyar politika ebben bűnös, hibás, tudatlan és öntudatlan. Nem látja tisztán az ezernyi teendőt maga előtt, nem ismeri az alkotások útját és nem áll realis, faji és gazdasági alapon. Ide csak a nemzetiszervezés vezet el. Ez vlvhatja ki a gazdasági és pénzügyi önállóságot, a nemzeti katonai hatalmat, a faji fölényt a határon belül és kívül, ez vonja le körünkbe az erős nemzethez az erőt kereső uralkodóházat. De a mi politikusaink ezt nem értik. Ezt nem akarják tudni. Csak afőlött vitatkoznak: közös bank, külön bank, negyvennyolcász és hatvanhetes. De a hozzájuk vezető utat egyik se követi, a kivívásukra való hadsereget egyik se toborozza.

Addig, mig ezt meg nem tanulják: mindegy, akár negyvennyolcászoknak, akár hatvanheteseknek csufoltatják magukat. Egyik is csak szégyent hoz ránk, a másik is. A sikert leartatják az összes népek, akiknek okos vezetőik vannak és kik össze vannak tanulva. S az az igazi negyvennyolcász, aki ezt csinálja. A többinek csak a szája van, mint a szajkónak a betanított beszélő. S akár a Kossuth-kultusszal takarózik, akár Deákot vallja prófétának: a nemzetet nem tereli a boldogulás ósvényére.

FORRONGÁS ERZSÉBETFALVÁN.

A megszállott temető története.

Februárius elsejéről írják hazulról:

Erzsébetfalván valóságos forradalom van: a község népe kitérdül a temetőbe és este is alig akar elmozdulni a sírok mellől. Arról a borzalmas vádról beszél mindenki, amelylyel a temetőrt, Pásztor Mihályt illették és sirva rörtegnek a halottaikért, akik a községi temetőben vannak elhaltolva. Ott vannak-e? — ez a kérdés legegyszerűbb és legfontosabb. A vád, hogy Pásztor temetőrt beszélt és sokan akadnak, akik hitelt adnak a szállongó híreknek. A csendőrség megindította a nyomozást, hogy kiderítse a valóságot, de addig is, amíg mindenki megtudja a teljes bizonyosságot, izgalomban van az egész község. A vád, hogy Pásztor temetőrt éjszakánként idején kiásta a gyermeksírokat és a disznóit etette a hullákkal: a legborzalmasabb, a legrettenetesebb vád, de hogy sokan elhiszik, azt mutatja a megszállott temető. Reggeltől estig folyik a temetőjárás, sokan letelepednek a sírok mellett, mintha őrizni akarnák azokat; és tegnap, vasárnap delután annyi nép volt a temetőben, mint még soha azelőtt. Késő este úgy kellett elkergetni őket a halottak sírja mellől.

Mindenki tud valamit, mindenki mond valamit, neveket említenek, akikről hallották s a gyanyó egyre erősbödi. Tegnap, mise után, a papot kérdezték meg a templom előtt és az úgy beszélt, mintha igazak volnának a vádak. Pásztor temetőrt mindenki ismeri a községben és azt mondják róla, hogy már rettenetes dolgokat csinált. Mikor boncolták, néha a szájaiba vett kisebb hulladarabokat s mert ezt megcsinálta, képesnek tartják mindenre. Igaz-e, vagy nem a rettenetes vád: nem tudni, de az bizonyos, hogy addig nem lesz nyugalom Erzsébetfalván, míg el nem rendelik valamelyik féltett halott exhumálását.

A falu végén, tul az utolsó villamos sínen, fehér homézők között van a temető. Már messziről látszik egy-egy nagyobb sírkereszt, néhány kimagaslóbb sír s az apró sírdombok között egy szomorú-fűz. Tegnap esni kezdett a hó és elborított mindent: távolból csakugyan csillog érintetlen felhősége, de erre, a temető felé vezető uton mindenfelé le van taposva. Már a nyomokból látni, hogy mennyi ember kereste fel a temetőt: valóságos országunat csináltak a hóval borított pusztaságban.

A temető: nagyobb, szebb, díszesebb, mint a falusi temetők szoktak lenni. Néhol keskeny farács különíti el a sírhalmot, néhol drágább márványköveket is lehet látni, de mégis: egyszerű temető. Hó borít itt is mindent, de ahol ut van, akár a sírok előtt, akár a sírok között, az mind le van taposva. Délélt van, ilyenkor a legtöbb ember el van foglalva és mégis: itt-ott csoportok vannak a sírok körül: férfiak, asszonyok, gyerekek s valamennyinek arczán kitűrközödik valami döbbenet. Egymástól kérdik, mi igaz, mi történt s rettenetes dolgok azok, amiről beszélnek.

Az egyik kis sír előtt egy öreg asszony térdel. Sir. Hallom, hogy imádkozik.

Odamegyek hozzá. Felkel, idegenül néz rám. Megkérdelem:

— Miért sir, néni? — Motyog valamit. Azt, hogy az unokája fekszik lenni a sírban. Ha még ott fekszik ugyan.

— Hát honnét tudja, hogy a temetőben ilyesmi történt?

— Mindenki azt mondja. Tegnap megkérdeztük a papot, mi igaz abból, amit beszélnek és a pap azt mondta, hogy igaz. A csendőrség meg minden nap tíz embert is fagat.

Megint sirni kezd és odaborul a kis sírkeresztre. Tovább megyek. Egy másik sír előtt megszólított egy asszonyt.

A szomorúféz felé mutat.

— Ott van a Pesti Erzsé sírja — mondja. — Azt kérte a halálos ágyán, hogy temessék a kisgyereke mellé. Fel is ásták a földet mellette és akkor vették észre, hogy a kisgyerek koporsójának födele fel van feszítve és nincs benne a gyerek.

— Látták? — kérdelem.

— Én nem láttam, de azt mondják. Azóta beszélnek ilyeneket. A Pásztor

meg azóta nem temetőrt. Azóta egy másik van, a Homola János.

Ott van a temetőben az új sírásó: Homola János. Éppen lapátolja a földet. Odamegyek hozzá és kérdezgetek tőle.

— Nem hiszem én, kérem, — mondta — amit beszélnek. Az igaz, hogy a Pásztor furesa ember, sok mindent csinált már, de ilyet még se lehet elhinni róla. Mikor boncolták, megtörtént, hogy Pásztor a szájaiba vett kisebb hulladarabokat. Ezt tudják a községben s így lehet, hogy sokan elhiszik, a mit róla beszélnek.

— Honan eredt a hír?

— Nem tudom. Én csak azt tudom, hogy egyszerre kijött a sok nép a temetőbe. Én a hullaházban voltam, éppen fűtöttem, amikor az ablakon keresztül látom, hogy jön a tömördek sok ember a temetőbe. Még gondoltam, minek jön ez a temető népe a temetőbe, mikor nincs se halott, se temetés; de már akkor itt voltak az ajtóban és kiabáltak. Azt mondták, hogy a sírokat akarják megnézni, mert valami borzasztó dolog történt a halottakkal.

— Hát nézzék meg — mondtam.

Ment is mindenki a halottja sírjához, de egyik se mondta, hogy nincs rendben a sír. De siránkoztak és kiabáltak, mindenfelétek beszéltek s nem akartak sehogyan sem elmenni. Még inkább mindig ujak és ujak jöttek hozzájuk. Késő estig tartott ez és késő este is úgy kellett elkergetni őket a temetőből. Ma is egyre jönnek és azt követelik, hogy ki kell ásni a sírokat és meg kell győződni róla, hogy ott vannak-e a halottak.

Aztán aggódva tette hozzá:

— Már előre félek a holnaptól. Holnap ünnep van, megint úgy tele lesz a temető, hogy alig férnek el benne az emberek...

Tul a temetőn, homézők közt áll egy kis ház: a Pásztor temetőrt háza. Szegényes parasztház; egyszerű fakerítés előtte s az udvarban ott a disznó-ól. A kapu előtt, a kerítésre támaszkodva áll a volt temetőrt.

Mikor megkérdelem tőle, mit szol a vádakhoz, egyszerűen mondja:

— Nem igaz abból semmi.

Középtemetű parasztember. Lehet, hogy ötvenesztendő, de az is lehet, hogy hetven. Sűrű, fekete bajusza van, itt-ott ősz szálak benne.

— Voltam a csendőrségen is már kétszer — mondja — de hazaküldtek. Nem tudom én, honnan eredhetett ez a hír. De itt mindenki beszél róla. Hét évig és tizenhét napig voltam temetőrt, de ezalatt semmi rosszat sem csináltam.

— Hát a disznók?

— Nincs is disznóm, kérem, csak három malacozom. Már voltak itt nálam az urak, akik azt mondták, hogy meg akarják venni a disznóimat. Talán be akartak csapni ezzel, de én mondtam nekik, hogy nincs is disznóm. Csak három malacozom.

— Hát a ruhák, amiket eladtok?

— Az sem igaz, kérem. Mondják, hogy láttak most is egy embert Csepeletemben abban a ruhában, amiben egy itteni lakost eltemettek. Hogy én vettem le a halottról a ruhát és eladtam. Itt a szomszédom is beszél, de nem igaz.

— Hát akkor isten áldja — mondom.

— Isten áldja — mondja és tisztességtudón levezi a süvegét.

Az erzsébetfalvai csendőrség megindította a nyomozást és naponként hallgatja ki azokat, akik állítolag tudnak valamit a borzalmas esetről. A nyomozást Tompai csendőrszervező vezeti, aki kijelentette, hogy eddig terhelő adat nincsen Pásztor ellen. Ezelőre még szó sincs exhumálásról, ezt csak az ügyészség rendelheti el s az ügyészség az esetről nem kapott hivatalos információt. Az ügyészségnek csak a vizsgálat befejeztével terjesztenek elő hivatalos jelentést; addig nem is nyilatkozhatnak az ügy részleteiről.

Szabadalmak.

Table with 3 columns: Inventor Name, Description, and Patent Office (ESZMEK). Includes entries for H. C. EVERT & CO., Eszmerű eszmék gyakra, and others.

RIZSAK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Főköirodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

Scranton Savings Bank. TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár. 120 és 122 WYOMING AVENUE, SCRANTON, Pa.

SZABÓ LAJOS CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE. EGYESÜLŐ MEGYÉRI KÖZLEKÉZÉSI HAJÓ- ÉS VASÚTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.

PRÁGER JÓZSEF. Főiroda: 280 BROADWAY, NEW YORK. Főköiroda: 238 E., 14-K UTCZA, 11-K emelet, ahol naponta esti hat óráig kezdve találhatók. ELVALLAL BARMILY PERES ÜGYET MÉLTÁNYOS ÁRAK MELLETT.

LIVIO FŐHADNAGY.

Irta: Pekár Gyula.

— Regény két kötetben. —

[Huszonyvezradik folytatás.]

— Félrebeszél, félrebeszél... sirt a szegény ember csak továbbra is.

Andrée azonban sejtelmes, tulvilági szemekkel nézett maga elé. Vajjon mi lehetett a gyötört lelke vége? Kimerült újait ügyefogyottan kulcsolta össze. Talán imádkozott? Mit kért szelid jó szíve istenétől? Talán irgalmat esdett, amiért azt az egy embert szerette egész életében, aki megmérgezte a szívet... Egy nehéz könyveseppe gördült le tiszta kék szeméből — oh, ez az egy könyveseppe annyit beszélt egy szegény élet mérheterlen boldogtalanságáról.

— Vértetem... bűnhődöm kell... akarók sügnöni ajkai. Aztán várt, csendesen várt. No, végre jön, gondolá. Oly különös sejtelmé támadt: érezte, tisztán érezte, hogy öntudata bucsuzik, szelidület nehézedik a szeméire... És oly furcsa, közönyös lett előtte minden. „Még se jön?” mormogá türelmetlenül, „mégse?”

— Már nem látom többé a Livio szemét, sugá hát most jön a vég... furcsa... furcsa...

A következő perczben az orvos az ágyhoz ugrott, Dari elrettenve tántorodott vissza a torz arccal.

Borzalmas fogcsikorgatás és hörögés hallatszott a szobában. Az orvos sietve lette a szegény asszony orrára a klóroformos flanelles kosarat...

A szomszéd szobában Schoenhoffné, az öreg asszony, a szobaleány s a néni egy körülállták azt a nyávogó vörös kis gyermeket, hogy az időközben előkerült öreg Grün doktor alig tudott hozzáférni...

De odabent a hálószobában a fiatal doktor arca ránczba szökött. Andrée ismét halottmély álomba merült.

Öntudata többé nem tért vissza. Dari, mint az örült járt fel s alá a szobában.

— Az istenért, mi lesz? — kérde az ágy mellé térdelve.

A fiatal ember kedvtelenül nézett a betegre:

— Felek, hogy még egy rohama lesz akkor... akkor megful.

Boszusan feckendezett be pravaival még egy morfium-injekciót.

És aztán elkövetkezett a Mindenható Isten haragja a szegény bűnhődő Andréera. Megjött a harmadik eklamptikus görcsroham.

És szép szelid arcát, melyben oly boldogan tükrözödtek vissza a tiszta szerelem ábrándjai, iszonyatos torzulatokba tép a szenvedés. Szemgolyói, melyeknek méla, kék pillantása oly busan epedett a boldogság után, felemelen forogtak üregekben, — ajkain, melyek egy egyetlen kéjes csókban ismerték a szerelem mérheterlen élvét, véresen tajtékzótt a hab.

Aztán öklöbe szoritott, görcsbe meledt kezeivel viaskodott bősziúlen a halálkín. Szilajon rángatózva vivódott szüzes fehér karjaival, melyek úgy vágyódtak az ideál ölése után s kinba csukló finom lábaival, melyek oly boldogtalanul jártak be az élet kálváriáját... Végül mellét törte össze a látáhatatlan istenítélet, s aztán torkára tette kezét a halál.

Hogy azonban kitöltetett a Mindenható haragja szolgálóján, hát megbocsátott neki az Ur halálában. És a mint szerelme vétkéért irtózatosan bűnhődvén, kiterítve ott feküdt a mennyezetes ágyban: az elkékült Meduzafó lassan megbékült a borzalmas kínokkal; megszilárdult, visszasimult emberi formájába és ismét szép halvány lett...

Odakint pedig, sikoltozva hömpölygött el a hóföregtet a völgy felett, kémenyeket tépett le és házakat temetett el. És a fáradt éjszaka álmos órái, percei egymásután temetkeztek bele a bőszbosz orkámba... Egy-egy hevesebb szélrohamba még az ágy mellett álló kandaláberek lángja is tétován lobbant félre. A virrasztók is kimerülten aludtak el.

De ott a ravatal jajsóhajóktól nehéz mennyezete alatt a kiterített ijesztő halottból lassankint csakugyan a régi,

bus, szerelmes Andrée lett. Sötéjjel felé, mikor lent a faluban megszólalt a viharba vesző szilveszteri harangzó, már a bubánat is eltűnt az egyre boldogabban alvó halott arcáról... Mint-ha mérheterlenül esodálkozott volna a nagy rejtély egyszerű voltán... Mint-ha azt akarták volna mondani ajkai: „Hát ez a halál?... furcsa... furcsa...”

Majd lelke, úgy látszik, magasabbra szállt: messzire túl a földi létkörön, — túl még tán azokon a mennyei ezüstös fellegrányokon s szerelmes jó égi pástoron is, melyeket úgy szeretett nézni... fel a boldog, kék végtelen azuron át, abba az ismeretlen jó esilagba, hol örök a szerelem...

A szemben levő falon függő sötéti Madonna oly végtelen könyörülettel nézett rá, az a két kis Rafael-angyal pedig a kép alján oly szeretetteljes gügyögéssel sajnálkozott a fiatal halott felett. Az egyik aztán mintha a lobbán gertya káprázatos fényével párnájára szállott s tüngörűjával lesimította volna halálverejtékes homlokáról a földi kín redőt... S Andrée homloka kiderült, alabástromszépp lett. Olyan, mint a halott görög istennőké...

Ekkor pedig szelid ajkai, mintha valami kimondhatatlan mosoly csókolt volna körül: oly mosoly, amilyenre ez idáig boldogtalan ajkak még soha se nyíltak...

Ah, ez a tökéletes boldogság mennyei mosolya volt.

IX.

A hóvihar még egyre dühöngött... Dari az ablaknál állt s türelmetlenül leste, mikor hagy már alább. Haza akart már menni kis leányához, a kis Andrééhoz. Ugy szerette ezt a szegény kis árva gyermeket.

S amint becsületet homlokát az ablaküveghez nyomta, szomorúan jutott eszébe, hogy a mult télen ilyen suhogó hóhelyek közepette szállt el az Andrée lelke az égbe. Naiv, jó szívével álmodozva gondolta el: vajjon hol lehet most ő? Az volt egyedüli vizsgálata, hogy a kis Andrée ugy hasonlított az anyjához.

Rodakovszky kapitány s a felesége feltekelt a szalonbeli társaság nagy, pletykázó rajából s a nyugtalan, elhagyatott emberhez közeledtek.

— Na, édes Szentinczey, — mondta Linka hízogó vigan, — maradj még egy kicsit. Nem lesz a kis Andrécnek semmi baja.

— Maradj még öregem, — mormogá bizalmasan, barátilag vervegetve meg a vállát Livio. — Csak nem fogsz ilyen viharban elindulni!

Dari tétován igazgatta meg egyetlen gyászöltönyének fekete nyakkendőjét és aztán hálsán nézett házigazdájára. Oly jól esett neki, hogy gondolnak rá, törődnek vele... Egész este oly árván ödögött a nagy estélyi társaság szokatlan sürgése-forgása közepette.

— Köszönöm, köszönöm, — mormogá szinte könyezve. — Most látom csak, kik az én igazi jó barátaim; lát-szik, hogy ti nagyon szerettétek meg-boldogult feleségemet...

Dari minden nagy vagyona mellett nehézségében oly tehetetlen volt, hogy nem birt magának társaságot teremteni, s ezért oly hálás volt, ha valaki jóakarátába fogadta őt.

— Majd ide hozok magának egy kis asztalt, — mondta sajnálkozó jóssággal Linka, s ide hozom a magam teáscészejét is.

Letette az ablak mellé a filigrán-asztalt s az ügyefogyott Darihoz telepedt.

Livio nagy bockját szíva, zsebredugott kezekkel, hosszu léptekkel járkált fel s alá a fényes társaságtól tarkálló szalonban.

Dari csak Linkával szeretett igazában beszélgetni. Linka a maga csacso-gó kővér-kanárj modorában oly sokat tudott neki a szegény Andréeről mesélni.

A társaság pedig a szoborházi kas-tély nagy szalonjában igen vigan volt. Ott voltak: Pándyék, Törökváryék, Gállyék, Czibakyék, a tiszték, a már kissé szelített főispán... Szoborházy-né a cinquecento karosszéke helyezett stajfista csillagkeresztet dáma mellett ült mereven és mozdulatlanul s sassze-mekkel ügyelt fel a hangulat kifogástalanul arisztokratikus voltára.

A bolondos Vexleben báró hiányzott: szegény nemrégiben tragikusan halt meg, — laboratóriumában egy szép reggelen repülőgépestül és pokolgépés-tül együtt felrobbant.

A szép Schoenhoffné Medici Katalin, forma pompás megjelenésével ott ült a

zongora mellett s bódító mosolyokkal emésztette a már kissé törődött, de bolond szerelmes Ritt generalist, — közben azonban a zongorán ábrándozó hadnagyprinczezel évodott...

Szoborházy-né, kinek életideálja az volt, hogy szalonjában helyesen egyen-sulyozott előkelő csoportok képződjenek, megmagyarázhatatlan fizikai rozszullétét érezte. Végre aztán kitalálta, hogy a terem hosszában egydül sétáló Livio zavarja az előkelő harmoniát. Egy oly mozdulattal, melyet Wolter Stuart Mária-jából lesett el, magához intette vejét. Mindig francziául beszélt vele.

— Csatlakozzék, kérem valamely csoporthoz... idegessé tesz, ha valaki egyedül promeniroz így a teremben... Livio kapitány boszusan nézett a grófnéra.

— Vén bolond, — mormogá mérge-sen s aztán a Schoenhoffné csoportjához csatlakozott. Előbb azonban a téli-kert kis folyosójára lopódzott ki s óva-tosan, sebtiben előhuzta Lola süngö-nyét.

— Igen, na, persze, hogy ma kell el-utaznom, különben nem lehetek holnap Bécsben.

A nagy páma melletti álló tükörbe nézett. Bizony, kissé „verwittert” né-zett ki. Az a hat hónap, amióta kibé-kült Lolával, nagyon megviselte. No, de most, hogy elvette Szoborházy Lin-kát, hát volt pénze s minden héten fel-mehetett Bécsbe... Mindig Linkától kért pénzt s ő készségesen adott. Pedig sejtette, tán tudta is, hogy férje ho-va jár... Termete még mindig olyan daliás volt, mint azelőtt, csak vállai en-gedtek kissé, s fekete, hullámos haja ritkult meg valamelyest a feje bubján.

Arczán pedig a donjuáni, dözsölési pa-tina lett kissé kiéltve.

Letelepedett Schoenhoffné mellé s nyugodtan vett részt a társalgásban. Vigan néztek egymásra a szép asszony-nyal és mindketten gunyos mosolylyal gondoltak a szerelmes Ritt generalisra. „Szegény számár!” — mondták a Livio szeméi. — „Persze, hogy az!” — susogták a szép Melanie szeméi ábrán-dosan, „nem lehet mindenki olyan, mint te... de most erdej és ne zavari... Aztán majd...” — Livio felkelt s ti-tokban órájára pillantott.

— Hogy fogok én innen megszökni? — gondola kétségbeesetten, mint valami iskolagyerekek, ki már előre tudja, hogy el fog kényi a lezkerél.

Bonbuska lila-arcával Pándy Olga mellett ült s dühös volt a Skizre, ki mindig ott lábatlankodott körülötte. A főispán, ki a szalon-mumiává aszott Szoborházyén tulsó oldalán ült, csen-desen aludt.

Dari ismét kinézett az ablakon. Már nem dühöngött egy a hóvihar. „No, tán félóra mulva elindulhatok”, gon-dola tükös örömmel.

Linka lopva figyelte meg nyugtalan-kodni kezdő férjét. Az elhanyagolt asszonyok töprengő keserűségével leskelődött könnyelmű ura után. Utána ment a télikert folyosójára s félve szó-lította meg: — Akarsz valamit, Livio?

Livio megfordult s boszusan nézett a feleségére.

— Nem, — semmit.

Szegény asszony jó, kővér, csinos arc-zával véghetlen vágyódva nézett erre a daliás, híres férjre, aki mindenkié in-kább volt, mint az övé... Szeme köny-be lábadt. De nem mert szólni.

— El akarsz ma utazni, ugy-e? — kérdes kedveskedve.

— El, — mormogá Livio komoran.

— Kell-e pénz? — kérde tovább hal-kán, örömmel, mert tudta, hogy ha pénzt ad a férjének, akkor legalább egyszer megeskölja.

— Jó, nem bánom, adjál. — Livio a földre nézett s finom laktópánja he-gyével taposta el cigarettája végét.

Mikor aztán atillája belső zsebében volt a pénz, a zsoldos szerelmes érzel-meivel fordult Linkához. Igazán jó-akarattal ölelte s csókolta meg.

Linka pedig egész átszellemülvén az imádott férfi karjaiban, sóvár szeméi-vel csak felnézett az üvegmennyezetre s szerelmes nyugalommal élvezte a csók pillanatnyi kéjét. Igyekezt mind-ent feledni... hogy annál tisztább le-gyen élvezete. Mikor aztán Livio el-eresztette s fűtyörészve odább állt, egy ideig tétovázva nézett széjjel, aztán szegyenkezve ült le a télikert egy vas-lócsájára. Mostanában annyiszor ju-tott eszébe meghalt barátnéja, a sze-gény Andrée s az a három év előtti szil-veszteri éjszaka, amikor még döre, sül-dő szesz vitatkozott az élet boldogsá-ga fölött... Istenem, hát mily furcsán is alakul az ember élete...

Egy finom, elegáns alak közeledett feléje s ült le a vaspadra. Dodo volt az ő csinos, szomorúan ábrándos arczá-va.

— Nos, méltóságos asszony, már megint egyedül ül és busul? Hová lett az a régi jó kedve? Hadd lám a zseb-kendőjét, mindjárt megnézem: sirt-e, — tudja, mit mondtam a multkor? — ha még egyszer rajtakapom, hát ki-kap...

[Vége következik.]

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyarusítók egyikének. Főirodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnace and South Bethlehem. Füzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

RIZSÁK JÁNOS passaic pénzküldő budapesti irodája VII., KIRÁLY-UTCZA 103 szám alatt van. Irodavezető: RIZSÁK MIHALY.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto. THE YOUTH NATIONAL BANK of CONNELLSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A connellsvillet és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-hazába. Az összes hajtársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENMEMÜ közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusi hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. REAM BIZTÓT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISEREM a hajóhoz. UTBAIGAZITAST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FÜKÖZLETEK: ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE PÉNZTALVÁNYOK, HITELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK 15 WILLIAM STREET - NEW YORK.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM. KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll. NÉMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyarusítás. Főirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 17 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 142-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesít. Bankárok, hajójegy- és vasuti, ügyvéd- és közjegyzői iroda. Kölcsönkönyvtár. FALCK A. ÉS TÁRSA, 115 West 125, New York.

Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénzt legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Ingyenes jogtanácsot ad. Harmincz év óta fennáll.

PENNSYLVANIA ÁLLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részbe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az 6-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Elő Nemzeti Bank, Minersville. Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét osztott nyeresémi \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JOZSEF és FIAL, a Monongahela-völgynek legelső bankháza, saját épületben, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.

Pénzküldés az 6-hazába gyorsan, pontosan a legelőbb árfolyam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árk mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Czlm: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesnel Magyar Amerikai Takarékt és Hittétársulat, Duquesne. Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankháza az egyika s az egyedül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részve nyessel magyarok. Fizet két százalékos csekkszámlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeladás és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóintézet, 1340 Penn Avenue, Pittsburg. Megbízható pénzküldő és hajójegyelárusító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hami ügyeknek ellintézését.

KAIL G. ARPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek ellintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Elő Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéket elfogad. Pénzküldő és hajójegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főlöslég 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvania legelső takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM. PAPP MIKLÓS, 3928 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldő és közjegyzői iroda. PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kenosha. Kenosha és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM. RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít. JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldő és hajójegyiroda. Házak, telkek vétele és eladása.

HUNFALVY HUGÓ Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

Dr. Wm. Julian FOGVOROS 186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J. Található délelőtt 9 órától este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogműtétekről jóállást vállal. Interstate Phone: 1024.

NYILTTÉR.*

Végső Kuthyhoz.

Mindenekelőtt azt vagyok kénytelen kijelenteni, hogy a Bevándorló f. évi február hó 5-iki számában „Végső Kuthyhoz” címen megjelent cikket én, e sorok írója írtam, nem pedig Harsányi László lelkész ur, mint ezt Kuthy Zoltán ur állítja s ez szerint nem bujt az aláírók háta mögé, mint ezt Kuthy Zoltán ur tette. Nekünk erre nincsen sem okunk, sem szükségünk.

Hogy a fentemlített cikk a nagytiszt. urnak az elevenére tapintott, mutatja azon keserv és felajdulás, melyet Kuthy urnál előidézett. S mivel nem tagadhatja meg természetét, az igaz szónak sulya alatt megint csak azon, töle megszokott hangon, a pszichológus hangján felelt a Heti Szemle febr. 13-iki számában.

Fentemlített cikkemben felvettem a kérdést, vajjon a nagyt. urban a rosszakaratú irigység, vagy a nevelés-ges korlátosság nagyobb-e? Örülök, hogy erre önmaga adta meg a választ, utóbbi cikkével bizonyítást adván annak, hogy mindkét tulajdonsággal bőségesen meg van áldva, mert különben megfogadta volna a tanácsomat és nem vágná a fát önmaga alatt.

Most pedig lássuk a tényeket, melyeket azért hozok fel itt, hogy ismerje meg végre a new yorki magyarság azt az embert, aki a saját émélygős szavai szerint „átrepült az oceánra, hogy az amerikai magyarokat boldogítsa.”

Nagyt. Kuthy Zoltán ur az általa szerkesztett Heti Szemle hasábjain rágalmaz, gunyol és gyaláz bennünket, mivel ez idő szerint egy amerikai egyház szivességét veszik igénybe s azt állítja, hogy emiatt mi nem vagyunk igaz magyar reformátusok, hanem prebyterianusok.

Ezt a hazug állítást Ön ugyan képes önmagával elhitetni, de józanul gondolkodó ember ez állításnak hitelt nem adhat. Kérdem Öntől, nagytisztelteti Ur! Nem-e vette Ön is az Ave. A és 8-ik utca sarkán egy idegen egyház szivességét igénybe az egyháza számára mindaddig, míg nem volt saját templomuk? Kérdem: nem állott-e Ön, aki most duzzad a magyar érzelmeiktől, a német misszió szolgálatában s nem-e huzott onnan fizetést? Ha nem volna annyira rövidlátó, méltányolná, hogy azt senki nem róta fel Önnek bűnnek. Mi joga van már most Önnek, kérdezem Önt az emberi tisztesség nevében, lelkészünk és egyházunkat uton-utfélén gyalázni, felőlünk a legfantasztikusabb rágalmatok terjeszténi?

Ön megszegyenitök tartja, hogy templomunk fölött a kínaiaknak vasárnapi iskolájuk van. Higye el, nagytisztelteti Uram, hogy eteletti megbotránkozásával állította ki önmagáról a legszánalmasabb bizonyítványt. Mert ha valamivel többet forgatná a bibliát, az új testamentumban azt is olvashatná, hogy a kereszténység első századaiban az Apostolok a legfontosabb helyeken, katakombákban, pincékben, padlásokon és barlangokban voltak kénytelenek az Ur ígéjét, Krisztus tanításait hirdetni. Érte őket emiatt szegény?

Vallja meg őszintén, nagytisztelteti ur, nem-e az fáj Önnek, hogy egyházunk létezése folytán a zsebe van érzékeny érintve?

De haladjunk tovább!

Ön, tiszt. Harsányi Lászlóra, egyházunk derék lelkészére hamis vádakot szórt. Megtámadta őt mint papot és mint embert. Ő e rágalmakra nem felelt, hanem dolgozott, ahogy egy igazi lelkésznek dolgoznia kell, aki nem akarja és nem tudja lelkési hivatásával összeegyeztetni a nyilvánosságban való veszekedést.

Ön, nagytisztelteti ur, 1903-ban, amikor még a német misszió szolgálatában állott, egyházi fegyelmi vizsgálat alatt volt paphoz nem illő életmód folytatása miatt. Ezen fegyelmi vizsgálat tartama alatt ön nagyt. Harsányi István bridgeporti magyar ref. lelkészhez néhány levelet intézett, amelyek egyikében ez áll: „Nem magamért írok, mert talán jobb volna, ha én már nem élnék, de hat könyörgő kéz nyújtását nézzék. családom jövője lebegjen előttetek. Ha tényleg titeket megkérdem Whitmer [a német misszió szuperintendense] ne süssék rám, kérlek nagyon, a

* Az e rovatban foglaltakért nem vállalunk felelősséget. A szerkesztőség.

gyalázat bélyegét. En konokul fogok kacsiánytal szemben mindent tagadni, mert mást egyáltalán nem tehetek.“ Egy másik levelében öngyilkosságot emleget.

Midőn tehát talpa alatt égett a föld, akkor jó volt Önnek a Harsányi-család, akkor tudott kéri, tudott eszedelni, hogy a Harsányiék jó szívének szánalmát megnyerje a maga számára. S most, ime minő hálaival, minő nagylelkűséggel fizeti azt vissza annak a családnak.

„Ön, nagyt. Uram, Harsányi István ref. lelkésznek ezt írja: „Olyan aljas, nemtelen bosszúra lelkész-ember nem kapható. Jutási tett ez!”

Ezzel szemben Ön 1908 október havában, amikor a 116-ik utcai magyar ref. egyház énekkara táncmulatságot rendezett, amelyen Harsányi László és Jozsefczyk Aladár magyar ref. lelkészek is jelen voltak, azon mulatság dátumát viselő levelet intézett nevezett lelkészek felé, amelyben az mulatság sörrel, borral és pálinkával éltek s lelkészhez nem illó magaviseletet tanúsítottak. Pedig Ön, nagyt. Uram, tudja, hogy ez állítás szemcsédett hazugság.

Kérdem most már: melyik volt a jutási tett?

Kacsiány be tudta bizonyítani állításainak valóságát, amit különben Ön is beismer, amikor azt írja: „Az a bosszú, hogy nemcsak én magam követtem el olyan dolgokat, hanem mások is, és most magamnak kell mindenért megsejvednem.“ Tehát beismeri a vád igaz voltát.

Az Ön áruló levele azonban, mely minden alapot nélkülöz, a mulatság napján kelt, tehát előbb íródott, mintsem a mulatság megtörtént. Egy lelkészhez, egy tisztességes emberhez méltó eljárás volt ez?

De az illetékes körök ismerik Önt a maga valójában, ezért is nem intézték el az Ön kérvényét kedvezően, amikor Ön a presbyteriánus boardnak felajánlotta a szolgálatait, azon presbyteriánus egyháznak, amelyre most kigyótbékát kiált. Tette Ön ezt pedig akkor, mikor közel volt ahhoz, hogy a német misszió lehuza a válláról a palástot.

Ez lévén önhöz a nyilvánosság előtt az utolsó szó; kijelentem, hogy feltettem önnek annyi józan felfogást, hogy előbbeni válaszom után észretér és komoly emberhez illő módon fog viselkedni. De Ön jobbnak látta pizkoló-dásait folytatni s így nekem is újból a tollhoz kellett nyulnom, hogy odaálltam Önt, a szintiszta igazság átháló fénye elé. Most már a tér egyedül az Öné. Tobzódjon, dühöngjön. Szórnjon annyi rágalmat, amennyi Önnek jól esik. Nekem arra nem lesz többé semnemű válaszom. Maradok, New York, 1909 évi február 16-án, őszintén szánakozó felebarátja

CZÁR ÉS RENDŐRKAPITÁNY.

A százötvenruubeles ajándék.

A szentpétervári tengerész-negyed kerületi kapitánya karácsonykor és husvétkor már évtizedek óta minden alkalommal 150 rubelt kap ajándékba a ezártól. A többi kerület kapitányai és a főkapitány nem részesül ilyen figyelemben. Enek a különös ajándékosztásnak az oka a következő: I. Miklós császár egyik téli sétalovaglása alkalmával drága tisztiköpenybe burkolt lovassal találkozott, akinek lova a legnemesebb fajtából való volt. Azonnal azt kérdezte tehát az őt kísérő főhadsegédétől, hogy ki ez az ur.

— Felső, ez ennek a kerületnek a rendőrkapitánya, — felelte a főhadsegéd.

— Hát akkora javadalmazásunk van a rendőri tisztviselőknél, hogy ekkora fényűzést fejthetnek ki? — kérdezte tovább a császár.

— Dehogya, felség. Ennek is, valamint a többi kerületi kapitánynak, 74 rubel a havi fizetése. Hanem a vagyonon onann származik, hogy a nép nagyon hálás és a nagyobb ünnepeken ajándékokkal kedveskedik a rendőrkapitánynak, amiért az megvédte vagyonukat és életüket.

A császár elgondolkodott ezeken az „önként” adott adományokon és amikor visszatért palotájába, azonnal előhívatta jószágigazgatóját és megkérdte tő-

Minden kis hirdetés TIZ szög — 25 cent. — Minden további szó 2 cent. Kishirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

EGYHAZI ÉRTESÍTÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze HARSÁNYI LÁSZLÓ. Istenisztelet minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelkészlak: 210—214 Avenue.

MAGYAR EV. REFORMÁTUS P. EGYHAZ New Brunswick, N. J. Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán. Isteniszteletek sorrendje: Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 7 1/2 órakor. Lelkészek: Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PÁL, magyar ev. ref. p. lelkész, 209 Nelson Street. Telephone: 450 M. 2.

UNIONTOWN, PA. ÉS KÖRNYÉKI MAGYAR EVANGÉLIKUS REFORMÁTUS EGYHAZ: Lelkipástor: SZÉKELY SANDOR. P. O. Box 391. Telephone: 1043. Főgondnok: Dienes János, New Salem. Algodnok: Szűcs Ferenc, Buffington. Pénztárnok: Pankotay J., Buffington.

BIZTOS JÖVEDELEM. Aki szép keresetre, biztos jövedelemre akar szert tenni, forduljon azonnal a Saddle River Land Co. nevű társulathoz. Telektelelőre kitűnő járulékek mellett gyorsan eladható telkekre ügybőkeket keres. Minden jelentkező hivatkozzék a „Bevándorló”-ra. JELENTKEZÉS SZEMÉLYESEN NAPONTA 10 és 12 óra között. Cím: 115 BROADWAY, 1325 számú irodában New Yorkban. Magyar manager: MAK- RAY ALADAR.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok és mindennemű nyomtatványok elkészítését. — Kitérőn felszerelt magyar nyomda. — Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

UTCZAI SZOBA, butorozott, gőzfűtéses a felsővárosban heti három dollárért kiadó. Subway-állomás közvetlen a Lenox Avenuen levő lakás előtt. Cím: megnedható a Bevándorló kiadóhivatalában.

Dr. Grünberg Géza 63 SECOND AVE., NEW YORK, a 4-ik utca közelében. Magyar orvos. Gyógyít mindenféle gyógyítható betegséget a legrovidebb idő alatt. Külön gondot fordít titkos férfi és női betegségekre szigorú titoktartás mellett. Személyesen vagy levélileg kezeltek. Forduljanak hozzá bizalommal. Nyitva mindennap reggeli 8-tól esti 9-ig. Vasárnap reggeli 8 órától esti 6 óráig. Vidékiek a kezelésért 1 dollárt mel- lélkeljenek.

PÁLYAZAT. A new brunswicki magyar ref. egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Csakis képzett kántortanítók jelentkezzenek személyesen vagy írásban. Fizetés ötszáz dollár és mellék-jövedelem. Pályázatok elképp czimzendők: HAMBORSZKY NÁNDOR B. PÁL magyar ev. ref. lelkész, 209 NELSON ST., NEW BRUNSWICK, N. J.

KERESEM Breznay György barkai, gömör-megyei származása bátyámat, ki 26 évvel ezelőtt vándorolt Amerikába. Kérem a róla tudó honfitársakat, hogy bátyám hollétééről en-gem értesíteni sziveskedjenek. JOS. BREZ-NAY, Box 67, CHAMBERSVILLE, Pa.

SPORT-TUDÓSÍTÓ kerestetik egy BUDAPESTI sportlap számára. Ajánlatok „SPORT” jellegű alatt a Bevándorló kiadóhivatalába intézendők: 327 East 13 street, New York.

JÓ KERESÉT. Tanuljon bábaságot. Oly helyekre küldjük, ahol tanult bábakra szük-ség van. Irjon e címre: BÁBAKÉPZŐ INTÉZET 8911 Buckeye Road, Cleveland, O.

le, hogy ő mennyit ajándékoz évente a rendőrkapitánynak.

— Semmit sem, felség, — volt a felelet.

— De hiszen a kerület valamennyi lakosa ad neki valamit, — mondta a császár, — illő tehát, hogy mi is adjunk Ezentul minden karácsonykor és husvétkor 150 rubelt fogsz neki kiutalvá- nyozni.

És ettől az időtől fogva a tengerész-negyed kapitányának minden kará-csonykor és husvétkor pontosan kijár az ő 150 rubelje.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB ÉS LEGPONTOSABB pénzküldők és hajógyárúsítók egyikének. Fiókirodák: Wharntonban, Alphon, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főület: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

\$25,000.00 ÁLLAMI BIZTOSÍTÉK Joseph Major Myers pénzügyi tanácsadó Főület: PHILLIPSBURG, N. J. Főközlés: ALPHA, N. J. Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzügyi és élelmezési tanácsadó. Legújabb és legelőnyösebb szállások. Zsinorok hazai peres ügyekért valóban kímélő. Értékesítések és elvétel. Egyedül kizárólag Philadelphia és környékén. Zsinorok minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

FORDÍTÁS. Ugy törvényes iratok, mint bizonyítványok és magánlevelek magyarról angolra, vagy németül angolra, avagy mindkét nyelvből magyarra való fordítása végett forduljon levélileg TÜRK JÓZSEF 408 Caxton Building, Cleveland, O.

A NAP A magyar világjáró szociológus, Magyarország legújabb és legelőnyösebb naplaja. Felelős szerkesztő: Braun Sándor. Politikai tanácsadó: Székely Sándor. Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal. A NAP a 48-as számú legújabb kiadása a 67-es politika legelőnyösebb kiadása. A NAP nemcsak a legkisebb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. Előfizetés Amerika területén egész évre \$5.— Félévre \$3.— Negyedévre \$1.— Hatalmas reklámok költség nélkül. A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rókk Seliárd-u. 9. sz.

Ha nem beszél angolul és ha akarja tudni, akkor küldje be a nevét és pontos címét Mandel Ernőnek 6 majd felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt. — Tandij 2 dollár havonta. 61 AVENUE A, — NEW YORK, N. Y.

MAGYAROK! HONFITÁRSAK! Ha azt akarjátok, hogy pénztek TIZ nap alatt az ó-hazába érjen, vagy ha a legjobb hajókra a legolcsóbb árakon akartok hajójegyet vásárolni, forduljatok Németh János v. császári és királyi konzuli ügyvivőhöz. Ő a legelőnyösebb magyar bank Amerikában, pontos, lelkiismeretes, tehát a legmegbízhatóbb. Cím: JOHN NÉMETH, ELADÓ egy kitűnő forgalmu vendéglő New Brunswickon. Tudakozódhatni ezen a címen: 5 Easton Ave., NEW BRUNSWICK, N. J.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG ALAKULT 1906. FEBRUAR 27-ÉN, CLEVELAND, OHIO. A Szövetség célja: Az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztagok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén. Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz: 515 SUPERIOR BUILDING, CLEVELAND, O.

Old Vienna Restaurant Co. 115 LENOX AVENUE, NEW YORK. URBACH S. elnök, RUDNER S. manager. Előrangú magyar konyha. — Kitejő italok. — Czigányzene.

AKI ANGOLUL TUD, BOLDG JÖVŐT ALAPÍTHAT MAGANAK AMERIKÁBAN. KI NE RENDELNE MEG TEHÁT AZ Angol-Magyar Tanító és Iskolája című szabadalmazott és pótolhatatlan tankönyvet? Most, midőn a tömeges megrendelés folytán a könyv máris a második kiadásban jelent meg, a szerző minden honfitárs számára lehetővé akarja tenni az angol nyelv elsajátítását s leszállított a könyvnek árát EGY DOLLÁR A. A számos megrendelő hírlapilag nyilvánította a hálaját, ami a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy ebből a könyvből és CSAKIS ebből a könyvből tanulhatják meg minden magyar ember TANÍTÓ ÉS ISKOLA NELKÜL 50 leckezen át az amerikai helyes kiejtést angol nyelvet minden sajátos szabállyal együtt BESZÉDEN, IRASBAN és OLVASÁBAN. A könyv megismerteti továbbá a tanulókat a honosítási törvényekkel, a pénznemekkel, a mértékekkel, a postaforgalommal, a levelezéssel és címzéssel, az államok számával, területével, lakosaikkal, fővárosaikkal, az eddigi elnökökkel, a függetlenségi nyilatkozattal, angol hírdetésekkal, a világegyetemben létező tárgyak szótárával, a tárgyalási beszédformákkal, bícs közmondásokkal, a gázmérő óra kiszámításával és sok más hasznos tudnivalóval. Ugy kezdőknek, valamint azoknak, akik tökéletesebbek akarnak lenni az angol nyelven, a könyv nélkülözhetetlen. Aki megrendeli a könyvet és nincsen vele megéledve, visszakapja a pénzt, HA NYOLCZ NAPON BELÜL VISSZAKÖLDI A KÖNYVET. EGY DOLLÁR BEKÜLDENDŐ EZEN CZIMRE: ISIDOR BRAUN 2554 East 43rd Street, Cleveland, O. E CZIMEN LÉTEZŐ ISKOLÁBAN TANULOK NAPONTA FELVETETNEK.

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden ügyünkre és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET 223 betegsegelyző osztálytal. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapított 1905-ben. — Igazgatósági gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében: 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyei Béla, pénztárnok Horváth János, titkár Szabó Miklós, ügyvezető W. Clyde Grubbs, T. Chalm. Duff, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stüger János, igazgatók Pittsburgban Osztrólczy Mihály, Horváth János, Magyar András, Connelville és vidékén Kolleszár István, Trawesky és vidékén Kránitz Kálmán, Flemingspark és Pittsburgban Kuruc Vendel, Bruceton és vidékén Kánya Gábor, McKeesRockaban Henyei Béla és Szabó Miklós, McKeesportban Kánya Gusztáv, Traugerben Lengyel János, Ambridgeben Szabó János, Irvinben Kopházi József, Dunkirkben Simon József, New Brightonban Göröcs Kálmán és Belle István, Duquesneban Gószola András és Kálassai József, Coneyban (Castle Shannon) Báthory István, Leechburgban Soltság János, Preston, Burdinen és vidékén Géczi Imre, Hadnagy Adám, Pricedalen Krajnyák András, Coal Bluff-Shire Oakson Herspold István, Whitsetten Dudás György, Coal Center és vidékén Kátana Menyhért, Wickhavenben Szabó István, W. Leisenringen Elek András, Uniontownban Matuly Zoltán, Lyndonban Magetti Géza, Expediten Szyngoh Ferenc, Vintondalen Olcsányi Lajos, Blackburnban Sári Antal, Adelaiden Mihók György, Lehigh Koles István, Largen Bedő János, Connersvillen Gyurkovics József.

THE STAR BOOK BINDING CO. Alapítványi üzlet: 153 East 4 street NEW YORK. Elvállal minden e szakmába vágó munkát. — JUTANYOS ÁRAK. —

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR. — Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján. Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztárnok: Bukurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztrányal, Reszó.

18 éve fennálló banküzlet PEARL JÓZSEF, bankháza FŐÜLET: 319 East 3rd Street. FÜKÖZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor. SOUTH BETHLEHEM, PA. Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzügyi tanácsadókat a világ minden részébe letelepedésben és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, úgy hazai, mint idegeni dolgokat ellát. Közjegyző elnököltek törvényesen kitést. Utalgatásokat foglyez az.